

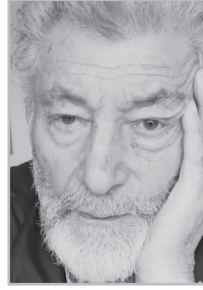
Եթե մենք ընդունում ենք, որ աղբը-ցանցիները պետք է գան եւ ապրեն Զայաստանում, ստացվում է, որ հայերին բռնի չեն տեղահանել Սոււզայիթից, Բաքվից, Գանձակից, որ Աղբըցանը ցեղասպանական գործողություններ չի իրականացրել Արցախում: Այսինքն, այս վարչակարգն արդարացում, սպասարկում է նրանց ցեղասպանական նկրտումները:

Կարդացե՛ք էջ 4

Ինչ տեսավ նա այն երիտասարդի աչքերի մեջ, որն ասաց՝ «ինձ տեսց չնայես»: Տեսավ իր ողջ ներքին դատարկությունը, իր կառավարման տարիների ողջ սնանկությունը, հասկացավ, որ դա վերջն է, որ դանակը հասել է ոսկորին, եւ իր էյֆորիկ ընտրազանգվածը գոնե մեկ մարդով չի կարողացել ավելացնել, մի բան էլ մխիթել է ունեցածը:

Կարդացե՛ք էջ 5

Աղետներն անհաշիվ են: Գլխավոր աղետը վարչապետի աթոռին սոսնձված անձն է՝ Նիկոլ անունով կատարյալ հիվանդ մեկը: Ինչպես մեր իմաստուն ժողովուրդը խաբվեց նրա սին խոսքերին, ինչպես գահին բազմեցրեց այդ «տիեզերական բաշնագարին»՝ մի անգրագետի, որը եկավ ու երկիրն իջեցրեց իր մակարդակին: Մենք դրամն էինք արժանի:

Կարդացե՛ք էջ 7

Hraparak daily newspaper
4/41 Mashtoc St.
0010 Yerevan, RA
tel.52 66 70
info@hraparak.am

ՕՐԱԹԵՐԹ, 200 դրամ

N 50 (4185), 31 մարտ, երեքշաբթի, 2026

www.hraparak.am

րադարակ

Փետրվարի 26-ին դատարանը՝ դատավոր Զրաբյա Մեխակյանի նախագահությամբ, ԱՄՆ-ում ԶԶ դեսպան Նարեկ Մկրտչյանի եղբորը՝ Մկրտիչ Մկրտչյանին, մեղավոր է ճանաչել եւ դատապարտել ազատազրկման 1 տարի ժամկետով՝ պատիժը պայմանականորեն չկիրառելով եւ սահմանելով փորձաշրջան՝ 1 տարի ժամկետով: Դատավոր Զրաբյա Մեխակյանը, ի դեպ, ԱԺ նախկին պատգամավոր Ռուբեն Զայրապետյանի քրոջ որդին է, Արմավիրի նախկին քաղաքապետ Ռուբեն Խլդաթյանի փեսան: Կաշկանդված էր դատավորը հայտնի ԶԳ-ականի եղբոր գործով, որին մեղադրանք էր առաջադրվել ապօրինի զենք պահելու համար: Նմանատիպ մեղադրանքով, հիշեցնենք, արցախյան պատերազմների հերոս Աշոտ Մինասյանը մեկ տարի ազատազրկման է դատապարտվել եւ արդեն մոտ 4 ամիս է՝ կալանավայրում է, քանի որ նրա տնից 100 մետր հեռավորության վրա զենք են հայտնաբերել: Իսկ դեսպանի եղբոր գործով դատարանը ոչ միայն պայմանական է կիրառել, այլեւ, պարզվում է՝ դատարանի որոշումից գոհ է նաեւ Գլխավոր դատախազությունը, որը չի բողոքարկել առաջին ատյանի որոշումը, եւ այն մի քանի օր առաջ ուժի մեջ է մտել: Գլխավոր դատախազությունից հաստատեցին մեր տեղեկությունը. «Դատախազության հայցած պատժաչափն ամբողջությամբ դատարանի կողմից բավարարվել է, հետեւաբար, բացակայում է վերաքննիչ բողոք ներկայացնելու անհրաժեշտությունը»:

ՔՊ-ն 2 օր առաջ հրապարակեց ներկուսակցական քվեարկության արդյունքները: Դիտեցնենք, որ մոտ 1000 ԶԳ-ական պատվիրակները քվեարկությամբ պետք է որոշեին ԶՊ նախընտրական ցուցակի առաջին 50 տեղերի դասավորվածությունը: Ըստ այդմ, 933 ձայնով ընտրացուցակը գլխավորում է Նիկոլ Փաշինյանը: Փաշինյանի դասընկեր, նրա ամուսնուկան քավոր՝ Տավուշի մարզպետ Զայկ Ղալումյանը 346 քվեով ցուցակի նախավերջին տեղում է՝ 49-րդն է: Նրա եղբայրը՝ Փաշինյանի մանկության ընկեր, ԱԺ պատգամավոր Վահե Ղալումյանն էլ 373 քվեով ցուցակի 44-րդ տեղում է: Մեր տեղեկություններով, ԶՊ նախընտրական ցուցակի 49-րդ տեղը զբաղեցնող մարզպետ Ղալումյանը շարունակ հանդիպումներ է ունենում Տավուշի մարզում բնակվող ԶԳ-ականների հետ, խոստումներ տալիս նրանց, թե ովքեր են ընդգրկվելու ԶՊ կուսակցության ընտրացուցակում, որ տեղն են զբաղեցնելու: Իբր իր անցողիկ տեղի հարցը լուծել է, ուրիշների հարցերն է որոշում:

Կեղծիքների սեզոնը բացվեց

Զայտնի փաստ է, որ ընտրությունները կեղծվում են ոչ թե բուն քվեարկության օրը, այլ դրանից շատ առաջ: Եվ այն, որ Նիկոլ Փաշինյանը շարունակ խոսում է նախկինում ընտրակեղծարարության մասին եւ հայտարարում, որ ոչ մի նախագահ օրինական կարգով ընտրված չի եղել Զայաստանում՝ սկսած 1996-ից, ոչ թե նշանակում է, որ քվեարկությունն է կեղծվել, այլ մինչեւ քվեարկությունը կատարվել են քայլեր, որոնք թույլ չեն տալիս խոսել արդար ընտրությունների մասին: Ի վերջո, երբ մարդը վերցնում էր 5 կամ 10 հազար դրամ եւ գնում ընտրության, ընտրախցիկում նրա կամքի վրա ոչ ոք չէր բռնանում, եւ ընտրությունների արդյունքները չէին նկարում, բայց մենք դա էլ էինք համարում ընտրություններ կեղծել: Նույն տրամաբանությամբ, այսօր հենց ինքը՝ Նիկոլ Փաշինյանը, ձեռնամուխ է եղել ընտրություններ կեղծելու պրոցեսին: Դրա մեջ մտնում են ինչպես գործող կառավարության քայլերը, որոնք այլ կերպ, քան ընտրակաշառք, չենք կարող անվանել՝ թռչակներ, առողջապահական ծառայություններ եւ այլն: Եվ ընտրությունների բուն քարոզարշավից շատ ավելի առաջ քարոզարշավ սկսելն ու մարդկանց խոստումներ տալը: Եվ սպառնալիքներն ու շանտաժը. եթե ես չընտրվեմ, Թրիփի չի լինի, խաղաղություն չի լինի, անգամ արհեստական բանականություն չի լինի: Դրա մեջ մտնում են նաեւ քաղաքական հալածանքներն ու մրցակիցների նկատմամբ տեռորը, շարքային քաղաքացիներին վախ ներշնչելը եւ անսպասելի վայրերում հայտնվելով՝ հոգեբանական ճնշում գործադրելը: Դրա մեջ մտնում է նաեւ երկրով մեկ անհավասար պայմաններ ստեղծելը, երբ մրցակիցներին խանգարում են գրասենյակներ վարձակալել, եւ գրասենյակներում աշխատողների աշխատավարձը իրենց վայ-իրավապահները գնահատում են որպես ընտրակաշառք: Անբարո մեթոդներով ընտրություններ կեղծելու սեզոնը բացված է:

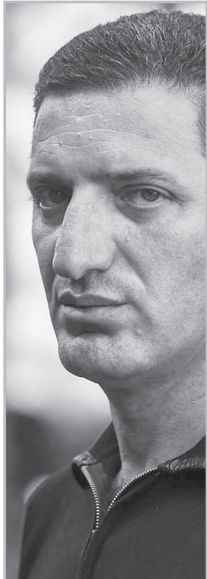
Ներիշխանական կուլիսներում ԶՊ ընտրությունների երկրորդ փուլից հետո ակտիվորեն քննարկում են, թե ինչպես է առողջապահության նախարար Անահիտ Ավանեսյանն այդքան ձայն ստացել՝ նա ամենաշատ ձայներ ստացած կինն է եւ նախընտրական ցուցակի եռյակում է հանգրվանելու: ԶՊ-ում անարդար են համարում Ավանեսյանի ստացած ձայները, հիշում են, որ ամիսներ առաջ՝ սեպտեմբերին, նա չկարողացավ վարչության անդամի ընտրություններում այնքան ձայն հավաքել, որ տեղ զբաղեցնի կուսակցական ղեկավար մարմնում, եւ ներկայիս քվեները պայմանավորում են առողջապահության պարտադիր համակարգի ներդրմամբ, որը դրական ազդեցություն է գործել հանրային որոշ շերտերի, այդ թվում՝ նաեւ ԶՊ շարքային ընտրիչների մոտ, ուստի կարծում են, որ Անահիտ Ավանեսյանն անհավասար մրցակցության մեջ է եղել իրենց հետ: Ի դեպ, հիշեցնենք, որ Արարատ Միրզոյանն էլ ԶՊ վարչության անդամ չէ, նա չէր էլ առաջադրվել, բայց երկփուլ ընտրությունների արդյունքում Փաշինյանից հետո է՝ երկրորդը:

ԵՐԿՎՈՐՅԱԿՆԵՐԻ ՊԱՊԸ ՆԱՅՏԻ ԳՈՐԾԻՉ Ե ԵՂԵԼ

Երեւանի Սուրբ Աննա եկեղեցում Փաշինյանի ներկայությամբ տեղի ունեցած միջադեպից հետո ձեռքբերված 18-ամյա երկվորյակ եղբայրներ Դավիթ եւ Միքայել Մինասյանները պարկեշտ եւ ինտելիգենտ ընտանիքից են: Երիտասարդները 12-րդ դասարանում են սովորում՝ գերազանց, քաղաքական գործունեությամբ չեն զբաղվում, ինչպես փորձում էր ներկայացնել իշխանական քարոզամեթոդներ: Նրանց պապը պետական, քաղաքական, հասարակական գործիչ, սովետական տարիներին Ղափանի կուսընկերության քարտուղարներից էր՝ Ռաֆայել Մինասյանը, որի անունով է կոչվում քա-

ղաքի կենտրոնական փողոցներից մեկը, եւ նախատեսվում է նրա արձանը տեղադրել քաղաքում: Ըստ կապանցիների, Մինասյանն է իրենց քաղաքը ծաղկեցրել: Զետագայում զբաղեցրել է տարբեր պաշտոններ, եղել է նաեւ Զայկական ՍՍՀ բնակարանային-կոմունալ տնտեսության միւսիստորը: Տղաների մասնակցությամբ միջադեպի վերաբերյալ քրեական վարույթ է նախաձեռնվել 2 հոդվածով՝ խուլիգանություն եւ պաշտոնատար անձի օրինական ծառայողական կամ քաղաքական գործունեությանը միջամտելը, ինչը նշանակում է, որ Փաշինյանը եկեղեցի պատարագի էր գնացել՝ քաղաքական գործունեությամբ զբաղվելու:

ՄԱՍԻՆ

Յետեւելով Նիկոլ Փաշինյանի քարոզարշավին՝ տպավորություն է ստեղծվում, որ նա, իր բոլոր թերություններին վրադիր, նաեւ տառապում է մազոխիզմով: Մազոխիզմն այն է, երբ մարդն ամեն գնով իրեն կոտանքների է ենթարկում եւ դրանից հաճույք ստանում: Փաշինյանը, բայց գիտակցելով, որ հատկապէս մայրաքաղաքում ու Յայ առաքելական եկեղեցու հավատացյալների շրջանում իրեն տանել չեն կարողանում, Ծաղկազարդի տոնին նվիրված պատարագին էր գնացել՝ Սուրբ Աննա եկեղեցում: Նիկոլ Փաշինյանի հանդէպ ատելությունն այնպիսի չափերի է հասել ու այնքան անկառավարելի դարձել, որ 18-ամյա մի երիտասարդ փորձեց հարվածել վերջինիս, ինչի արդյունքում նա ու իր երկվորյակ եղբայրը ձերբակալվեցին: Չրուցել ենք իրավաբան, նախկին պատգամավոր **Գեորգ Պետրոսյանի** հետ:

- **Ինչո՞ւ է Փաշինյանը բայում Երեւանի փողոցներում՝ տարբեր**

ԵՐԵՎԱՆԻ ՓՈՊՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ԻՆՉԻ՞՞ ՂԱՄԱՐ Ե ԲԱՐՈՉԱՐՇԱՎ ԱՍՎԱԾԸ

քաղաքացիների կողմից արժանանալով կշտամբանքի խոսքերի ու քննադատության: Արդյունքում մարդկանց են ձերբակալում: Ի՞նչ էք կարծում՝ այս քայլերով դեպի ո՞ր է գնում Փաշինյանը:

- Ըստ գործող Սահմանադրության՝ սահմանված է քարոզարշավի հստակ մեկնարկ, սակայն այստեղ կա մի անկոնկրետ դրույթ, չեն վարանի ասել այս խոսքը, այն է՝ 19-րդ հոդվածի համաձայն՝ քարոզարշավից դուրս քարոզարշավ անելու համար չկա արգելք: Բա եթե

խախտում է Ընտրական օրենսգրքի 19-րդ կետի առաջին մասի պահանջը: Դա հետագայում հիմք է հանդիսանալու, որ ընտրությունների արդյունքները վիճարկվեն, ինչի, որովհետեւ նա խախտել է օրենքի պահանջը: Թող լավ ակնաչին օղ անի: Նա չարաշահում է իր լիազորությունները, սահմանադրական կարգ է տալիս: Մի մարդ, որ հայտարարում է, որ չկան իրեն չենթարկվող դատավորներ, այդ մարդուց ի՞նչ կարելի է սպասել: Երեկ էլ հայտարարեց, որ շնորհակալ է իր

կուսակիցներին՝ իրեն վարչապետի պաշտոնում կրկին երաշխավորելու համար: Ի՞նչ է սա նշանակում. նշանակում է, որ ինքն արդեն ընտրությունների արդյունքները որոշել է: Ի՞նչ իրավունք ունի նման հայտարարություն անելու: Այս բոլոր հայտարարությունները փաստում են այն մասին, որ Յայաստանում օրենքը մահացել է: Սրանք՝ բոլորը, փաստել են, որոնք հատ-հատ պետք է ֆիքսեմք եւ ընտրություններից հետո վիճարկենք Սահմանադրական դատարանում:

- **Իսկ այն, որ մարդիկ այսքան վատ են ընդունում Փաշինյանին՝ ծաղրում են, վիրավորում, քննադատում, բայց նա շարունակում է մարդկանց մեջ քայլել, իհարկե՞ թիկնապահների ուղեկցությամբ, եւ ձեռնարկել, թե ոչինչ էլ չի պատահել:**

- Մարդու բարոյականությունը մեծապես պայմանավորված է նրանով, թե ինքն ինչքանով է կարողանում հեռու մնալ իր հետ կապ չունեցող զբաղմունքներից: Նա կասկածելի հոգեվիճակում գտնվող երկրտանի

է: Այդ մարդը պատկերացում չունի, թե ինչ պաշտոն է զբաղեցնում: Ալեն Սիմոնյանի նման անգրագետ իրավաբանը պնդում է, որ վարչապետն ինչ ասի, ինքը պետք է անի: Բայց, ըստ օրենքի, Ազգային ժողովը պետք է վերահսկի գործադիրին, մեզանում լրիվ հակառակն է: Յայաստանն իրավական պետություն չէ, Յայաստանը խուժանապետություն է: Ով կասի, թե Յայաստանը ժողովրդավարության բաստիոն է, ես կասեմ՝ Յայաստանը բաղաձայնաբանության թաստիոն է:

ՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄԿՐՏՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՑՆՑՈՒՄՆԵՐ ԵՆ՝ ՆՐԱՆ ԶԵՄ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒՄ

Վաղարշապատի ՏԻՄ ընտրություններում «Յանրապետություն» կուսակցության քաղաքապետի թեկնածու, ԶԳ-ի ու Նիկոլ Փաշինյանի մեծ երկրպագու Յարություն Մկրտչյանը Ֆեյսբուքի իր էջում երեկ անսպասելի գրառում էր արել. «Յարգելի հայրենակիցներ, Վաղարշապատ խոշորացված համայնքի հարգելի համաքաղաքացիներ

Յամարում եւ արձանագրում եմ, որ իմ քաղաքական գործունեության կոպտագույն սխալներից մեկը եղել է Վաղարշապատ խոշորացված համայնքի ՏԻՄ ընտրություններում «Յանրապետություն» կուսակցության ցուցակը գլխավորելը, ինչի համար ներողություն եմ խնդրում, բանի որ բախումը զարգափարական, ներքաղաքական եւ արժեքային է, իսկ դա ինձ համար ավելի ցավալի

է, բան եթե խնդիրը լինել անձնական/ներանձնային տիրույթում:

«Յանրապետություն» կուսակցությանը, նրա նախագահին, թիմակիցներին, համակիրներին հորդորում եմ՝ ինձ անգամ չարձագանքել, որեւէ մեկնաբանություն ասվածին չտալ, բանի որ հայ հանրությանն ավելի շատ հետաքրքրում է հետեւյալ հարցի պատասխանը՝ ի՞նչ քաղաքական մոտիվացիա եւ հիմքեր են իրենք՝ արեւմտամետ-լիբերալ ուժ հանդիսանալով ունեցել, որ սույն թվականի մարտի 28-ին քաղաքական համագործակցություն են սկսել հանրությանը գրեթե անծանոթ «Արժանապատվություն» պահպանողական նախաձեռնության հետ, որի նախագահը հանդիսանում է/էր Գագիկ Ծառուկյանի օգնականը (որը հայտնի է իր բեյառուսամետ/ռուսամետ քաղաքական հայացքներով), որի նախագահը 2018 թվականի դեկտեմբերին կայացած խորհրդարանական ընտրություններում եղել է ԲԻԿ ռեյտինգային թեկնածուներից մեկը, որի նախագահը հանդիսանում է ԲԻԿ Կենտրոնի համայնքի խորհրդի նախկին նախագահը: Ինչպես նաեւ կայացրել եմ ներքին որոշում՝ այսուհետեւ հիմնականում ապավինել իմ ժողովրդի՝ ինձ տված խորհուրդներին ու հորդորներին, որովհետեւ պարզվեց, որ իրենք ճիշտ էին, ես՝ սխալ ...»:

«Արժանապատվություն» նախաձեռնության մասին շատ սուղ տեղեկություններ կան համացանցում, դեկավարը Ռաֆայել Այվազյանն է, որ ժամանակին ԲԻԿ աշխատակազմի ղեկավարն է եղել, իսկ 2024 թ. փետրվարին անհայտ անձանց կողմից ծեծի էր ենթարկվել. միջադեպի մասին գրվել էր մամուլում: Նախօրեին այս նախաձեռնության ղեկավարն ու Արամ Սարգսյանը հայտարարել են, որ հունիսի 7-ի ընտրություններին ընդառաջ միավորվում են:

«Յանրապետություն» կուսակցության անդամ, Երեւանի ավագանու «Յանրապետություն» խմբակցության ղեկավար **Անի Խաչատրյանին** «Յարապարակը» հարցրեց՝ ի՞նչն է Մկրտչյանի զայրույթի եւ հիասթափության պատճառը: «Յարություն Մկրտչյանի մոտ ցնցումներ են, չգիտեմ ինչ ցնցումներ, բայց «Արժանապատվություն» նախաձեռնությունն իր աջակցությունն է մեզ հայտնել, եղբան բան: Զանի որ նախընտրական փուլ է, ուղղակի իրենց աջակցությունն են հայտնել, ի՞նչ կա այդտեղ: Ցանկացած անհատ, ցանկացած կազմակերպություն մեզ կարող է իր աջակցությունը հայտնել: Ես Յարություն Մկրտչյան չեմ մեկնաբանում, դա ակտիվ գործ է»,- ասաց Խաչատրյանը: Բայց ընդամենը մի բանի ամիս առաջ նա Ձեր քաղաքապետի թեկնածուն էր, որով հիացած էր ողջ «Յանրապետությունը», եւ Դուք անձամբ էիք քարոզարշավին մասնակցում՝ նկատեցի՞ք մենք: «Դա անցյալում էր, այդ ընտրությունները մնացին անցյալում»:

Տավուշի թամադաները միացել են Փաշինյանի փրակին

Յանդիսավար, հարսանիքների, ծննդյան տարեդարձների, նաեւ տխուր արարողությունների թամադա, Տավուշի Բերդավան գյուղում հյուրատուն աշխատեցնող, վերջերս սկանդալային պատմության մեջ հայտնված եւ ոստիկանություն դիմած Լիանա Չուրաբյանը մարտի 23-ին իր փոքր տղայի՝ Լեւոնի հետ Ֆեյսբուքում եթեր մտնելով՝ հայտարարել էր. «Ուղերձ Յայաստանի Յանրապետության վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանին: Յարգելի պարոն Փաշինյան, ես, իմ որդին, ինչպես նաեւ Յայաստանի Յանրապետության հարյուր հազարավոր գիտակից քաղաքացիներ, խնդրում եւ հորդորում ենք Ձեզ՝ թողնել ժողովրդավարությունը, գերծ մատուցել սարսափներից: Խնայեք Ձեր նյարդերը, Դուք մեզ առողջ եք պետք: Մենք էլ չենք ցանկանում լինի կռիվ, չենք ցանկանում լինի պատերազմ, չենք ուզում, որ նորից գոհվեն մեր հայրորդիները: Մենք ուզում ենք ապրել խաղաղ երկրում, խաղաղ երկրի տակ: Յայաստանի Յանրապետության հասկացող քաղաքացիներ Ձեր կողքին է»:

Ինչքանով է օրինական ու բարոյական, որ այս քաղաքական գովազդի մեջ հանդիսավարն օգտագործել է իր փոքրահասակ տղային, թողնե՞ք իր խղճին, բայց ով է Լ. Չուրաբյանին լիազորել՝ խոսելու հարյուր հազարավոր քաղաքացիների անունից: Լիանա Չուրաբյանը մի անգամ էլ մարտի 25-ին է տեսաուղերձով հանդես եկել՝ «Չքաղաքականացնել» խորագրի ներքո, որտեղ կրկին Փաշինյանի իշխանության գովազդն է արել՝ ասելով, որ աթոռակռիվ է, սակայն ով է նստի այդ աթոռին, մարդկանց կյանքում բան չի փոխվելու, կարելուրն այն է, որ երկրում խաղաղություն տիրի: Սա էլ ընտրողներին հիասթափեցնելու համար է արվում՝ որ նրանք չմասնակցեն Աժ ընտրություններին, բանի որ, միեւնույն է՝ իրենց կյանքում ոչինչ չի փոխվելու:

Իջեանցի երիտասարդ հումորիստ, հարսանիքների թամադա Աշոտ Ամիրջանյանն էլ մարտի 29-ին է Ֆեյսբուքում տեսանյութ հրապարակել, որտեղ գովել է պետական աջակցությամբ 16 միլիոն դրամով առանձնատների կառուցման ծրագիրը: Տեսանյութում Ա. Ամիրջանյանն իբր հասարակ գյուղացի է, կիսակառույց տան մոտ հարցազրույց է տալիս լրագրողին, «դժգոհում է», որ այդ ծրագրով տուն սարքելիս ինքը մեջքախան է լինում, սակայն ասում է, որ լավ ծրագիր է, դրանով Տավուշի մարզում 1500 տուն է կառուցվել: Կարելի է մտածել, որ այս թամադաները միաժամանակ ինքնաբերական Փաշինյանի իշխանության քարոզչությունը: Բայց թե՛ հիշենք, որ թամադայի գործը փող ստանալն ու պատվիրատուին գովերգելն է, ամեն ինչ տեղը կընկնի:

Ոսկան ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Կարգապետ Նիկոլ Փաշինյանը Հայաստանի ազգային ակադեմիական երգչախմբի շենքում՝ Պուշկինի 60 հասցեում, երեկ ներկա է գտնվել ԽՍՀՄ և ՀԽՍՀ պետական մրցանակների դափնեկիր, դիրիժոր, Հայաստանի ազգային ակադեմիական երգչախմբի ղեկավար Դավիթ Գրիգորյանի անվանատախտակի բացման հանդիսավոր արարողությանը: Կառավարության որոշմամբ՝ Հայաստանի ազգային ակադեմիական երգչախումբն էլ անվանակոչվել է Դավիթ Գրիգորյանի անունով:

Նախքան անվանատախտակի բացումը, 98-ամյա Չեֆիջյանը փորձ է արել երգչախմբի հետ, որին ներկա են գտնվել նաև Նիկոլ Փաշինյանը, ԿԳՄՍ նախարար Ժաննա Անդրեասյանը: Կարգապետը շնորհակալություն է հայտնել մատերոյին եւ երգչախմբին՝ գործունեության համար. «Հարգելի պարոն Չեֆիջյան, հարգելի մատերո, իմ խոնարհումը Ձեր առաջ, Ձեր գործունեության առաջ: Մենք շատ ենք խոսում արժեքների եւ արժեքահեն հասարակության մասին, եւ աներկբա է՝ այն

խոնարհվել է Չեֆիջյանի առաջ, նրա ձեռքը սեղմել, սրտանց ծափտներ են փոխանակել: Սակայն պարզ է, որ այս ամենն արդյունք է այն բանի, որ Չեֆիջյանն իշխանամետ հայացքներ ունի՝ եթե նա երբեք էլ քննադատած լիներ Փաշինյանին, վերջինս անգամ չէր հիշի նրա գոյության մասին:

Եվ հենց այս օրերին մենք տեսնում ենք, թե ինչպես է 82-ամյա ամերիկացի դերասան Ռոբերտ դե Նիրոն, որը քայլում է մեծ դժվարությամբ, պայքարում ԱՄՆ նախագահ Դոնալդ Թրամփի դեմ, իսկ պայքարի պատճառն Իրանի դեմ պատերազմն է: Փաստորեն, մեզանում չկան նման դերասաններ, արվեստագետներ, մտավորականներ, որ ոչ թե մի հեռավոր երկրում իրենց իշխանությունների թույլ տված սխալների, այլ հենց մեր երկրում կատարվողի համար պայքարեն: Աժ նախկին պատգամավոր, բաղաձայն գործիչ **Նաիրա Չոհրաբեյան** հաճախ է խոսում մտավորականների կռացած, կրավորական կեցվածքի, ստրկացած կարգավիճակի մասին:

Նա մեզ հետ զրույցում ասում է. «Երբ ես խոսում եմ այդ կալիբրի

նրանց պայքարը: Հանուն այդ փոսի, նրանք պատրաստ են բոլոր իշխանությունների համար լաբեյ աշխատել: Ստրասբուրգում մի առիթով Եսեսուում պետք է ընդունվեր սերբիացի կամավոր Մելիսա Մարկովիչի հակահայ բանաձեռը՝ Սարասոգի ջրամբարի հետ կապված: Մեզ հետ միասին, որպեսզի այդ բանաձեռը կյանքի չկոչվի, լոբբինգ էր անում Եվրոպական խորհրդի Մարկովիչի հայրենակիցը: Պատկերացնում եք՝ մենք մեր հույսը դրել էինք մի մարդու վրա, որը հայ չէ, եւ նա մեզ հավասար կռիվ տվեց հակահայ բանաձեռի դեմ: Այսօր մենք տեսնում ենք, որ նման կալիբրի մշակութային գործիչներ ունենք, սակայն նրանք զրո են: Ցավոք, ես մտերիմ եմ եղել Արտավազ Փելեջյանի հետ, նա այսօր մեկ ձայն անգամ չի հանում: Սրանց մշակութային ժառանգությունը պետք է վառել: Չի կարող արվեստագետը լինել հոգուց անջատ: Այս մարդիկ չունեն հոգի, չունեն բարոյականություն, բարոյականությունը չի կարող լինել առանց ենպատիայի, առանց զգացմունքի: Բաբվի բանտում խոշտանակվում են հայ մարդիկ, ովքեր ֆինանսավորել են սրանց նմաններին:

Սրանց մեջ սովետից մնացած վախն է ապրում: Անգամ չեմ ուզում սրանց անվանել մտավորական: Սովետիցից մնացած վախվորած սուբյեկտներն ինչ մտավորական: Սրանք միշտ վախենում են օրվա իշխանությունից, իսկ արվեստագետը չի կարող լինել վախեցած: Այն արվեստը, որ ստեղծել են, սատանայական է: Չեմ հավատում, որ նման ֆիլմեր նկարած վարպետ Արտավազ Փելեջյանը կարող է լի-

ՆԻԿՈԼԻՑ ՎԱՍԵՆՈՒՄ ԵՔ՝ ՉԵՔ ԽՈՍՈՒՄ, ԱՐՅԱՆԻ, ՂԱՅ ԳԵՐԻՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԻՆՉՈՒ ՉԵՔ ԽՈՍՈՒՄ

արժեքը, որը Դուք ստեղծել եք, վերջին հարյուրամյակի մեր ամենաիշխարժան եւ նշանավոր ձեռքբերումներից մեկն է: Եվ պատահական չէ ամենեւին, որ Հայաստանի Հանրապետությունը, ի ճանաչումն այդ վաստակների, Ձեզ շնորհել է ՀՀ ազգային հերոսի կոչում: Միայն մի բանի համար եմ ցավում, որ մենք դեռեւս չենք կարողանում գտնել այն բանաձեռերը, որ այն, ինչ որ Դուք ներկայացնում եք, հասու լինի հնարավորին շատ մարդկանց»: Ապա նաեւ

մշակութային գործիչների մասին՝ Դավիթ Գրիգորյան, Արտավազ Փելեջյան, Տիգրան Մանսուրյան եւ այլն, որոնց ձայնն աներկբա կարող էր լսել լինել, օրինակ՝ ռազմագերիների, Արցախի ոչնչացվող ժառանգության հարցում եւ այլն, ինձ ասում են՝ ինչ ես ուզում, ծեր մարդիկ են՝ թող մեռնեն-զան, պանթեոնում թաղվեն: Այսինքն, ես իրավունք ունեմ եզրակացնելու, որ այս մարդկանց կռիվը պանթեոնում թաղվելն է՝ «երկուսը երեքի վրա» է

Օրինակ՝ Ռուբեն Վարդանյանը, Բակո Սահակյանը, Արայիկ Զարոյանյանն այս մարդկանց վրա լիքը փողեր են ծախսել: Սրանց նման անշնորհակալների արվեստը Աստուծոց չէ, այլ սատանայից է: Սրանց մշակույթը պետք է մերժվի: Ոչինչ չունեն կորցնելու, ֆինանսապես անկախ են, չեն նայում իշխանությունների կոպեկին, բայց այնքան անբարոյական են, այնքան հեռու են հայ լինելուց, որ գլուխները ավազից չեն հանում:

Նել այսքան ձայնագուրկ եւ կարող է այսքան լռել: Մեր պետականությունը կանգնած է կորստի վտանգի առաջ: Լավ, Նիկոլից վախենում եք, չեք ուզում մոտել ներքաղաքական դեբատի մեջ, լավ, բա Արցախի մշակութային ժառանգության, հայ ռազմագերիների եւ մյուս թեմաների մասին ինչն էք վախենում խոսել: Տարրական շնորհակալության զգացում չունեցող մարդկանց մասին ես մեք խոսում: Ամոթ, հազար ամոթ»:

Հայկ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Նիկոլ Փաշինյանի առաջորդած «Զաղպայմանագրի» նախընտրական ցուցակի առաջին հիսուսյակն արդեն ձեւավորված է: Ուրբաթ-շաբաթ օրերին ԶՊ ներկուսակցական ընտրությունների երկրորդ փուլով իշխող կուսակցությունը նաեւ վարչապետի թեկնածու ընտրեց, թեեւ ոչ ոք չէր կասկածում, որ դա լինելու է Նիկոլ Փաշինյանը: Նա ստացել է 933 ձայն: ԶՊ ներքին ընտրություններին մասնակցող 8 հոգի, այնուամենայնիվ, նրան ձայն չի տվել՝ արտահայտելով հայ հասարակության մեծ մասի վերաբերմունքը Փաշինյանի նկատմամբ: Առաջին փուլի քվեարկության ժամանակ 38 հոգի նրան ձայն չէր տվել, ինչը բուռն քննարկումների առիթ դարձավ: Ըստ ամենայնի, ԶՊ-ում դրանից «հետեւություններ» էին արել՝ շարքային ԶՊ-ականները երեւի վախեցել են, որ այս անգամ դեմ քվեարկելը Փաշինյանն իրենց չի ների:

ԸՆՏՐԱՑՈՒՑԱԿԸ ՄԱՏՆՈՒՄ Ե ԲՊ-Ի ԱՐԺԵՎԱՄԱԿԱՐԳԸ ԵՎ 8 ՏԱՐԿԱ ԴԵԳՐԱԴԱՅԻՆ

րից գրկելու, որոշներին խրախուսելու, առաջ տանելու իմաստով, եթե, իհարկե, ԶՊ-ականների երազանքը կատարվի, եւ կարողանան վերարտադրվել:

ԶՊ-ականների քվեարկության արդյունքները նաեւ վկայություն են այն բանի, թե ինչ արժեքներով կառավարող բաղաձայն ուժի ներսում, մարդկային որ հատկանիշներն են խրախուսվում: Չնայած ԶՊ-ական լինելն արդեն իսկ դիպուկ է, բայց արձանագրեմք, որ առաջին տասնյակում տեղ են զբաղեցրել մարդիկ, որոնք աչքի են ընկնում սանձարձակ, անհավասարակշիռ, անզուսպ ու անդաստիարակ պահվածքով, ընդդիմախոսների նկատմամբ լկտի լեքսիկոնով:

«Լավագույն տասնյակում» Փաշինյանին հաջորդում են Արարատ Միրզոյանը, որը, ի դեպ, առաջին փուլից հետո երկու հորիզոնականով բարելավել է արդյունքները՝ հետեւում է թողել պաշտպանության նախարար Սուրեն Պապիկյանին, թերեւս նաեւ վերջին շրջանում «նիկոլավարի» պահվածքի շնորհիվ, որով երբեմնի գուսպ ԶՊ-ականն առաջներում առանձնանում էր թիմից, իսկ հիմա որդեգրել է թիմային պահվածքը: Գեւորգ Պապոյանը, որն առաջին փուլից հետո երրորդն էր, այժմ չորրորդն է: Վերջին շաբաթներին իր հիստերիկ պահվածքով աչքի ընկած Ռուբեն Ռուբինյանին էլ է

թիմն առաջ մղել. նա մեկ հորիզոնական վեր է բարձրացել՝ հինգերորդ տեղում է: Նախորդ ընտրությունից հետո Վահագն Ալեքսանյանն էր հինգերորդը, այժմ յոթերորդն է, իսկ վեցերորդում Անահիտ Ավանեսյանն է, որը, ըստ ԶՊ-ականների, այս ընտրությունների հայտնությունն է. որեւէ մեկի մտքով չի անցել, որ թիմում նա ամենաընդունելի կլինի կլինի: Միակ հասկանալի բացատրությունն այն է, որ առողջապահության ոլորտի հետ շատ ԶՊ-ականներ են գործ ունեցել, եւ նախարարը կարողացել է ամեն մեկին մի ձեւով լավություն անել՝ առաջին փուլից հետո նա 13-րդ հորիզոնականից բարձրացել է 6-րդ:

Լավագույն տասնյակում են նաեւ վարչապետի աշխատակազմի ղեկավար Արայիկ Զարոյանյանը, Հայկ Կոչոբյանը, տասնյակը եզրափակում է Արսեն Թորոսյանը: Երկրորդ փուլի ամենամեծ անակնկալը թիմում համարում են Ալեն Սիմոնյանի՝ տասնյակից դուրս մղվելը: Ոմանք Սիմոնյանի երզն արդեն երգված են համարում եւ կարծում են, որ նա այլեւս չի կարող հավակնել ներկայիս պաշտոնին, չնայած ներկուսակցական բարոզարշավի ողջ ընթացքում նա Փաշինյանի կողքին էր, «ուրախ ավտոբուսում» նրա կողքը նստած՝ ուտում-խմում էր, պարբերաբար էլ նրա հակահայ մտքերն էր տիրաժավորում, բայց դա, փաստորեն, նրան չի օգնել:

Պատահական չէ, որ Լիլիթ Մակունցն է իր դիրքերը բարելավել. եթե

առաջին փուլից հետո նա 23-րդն էր, այժմ՝ 17-ը, ոմանք վստահ են, որ նրա համար Փաշինյանը ջանք չի խնայել, բանի որ հենց Մակունցին է դիտարկում Աժ նախագահի պաշտոնում: Մյուսների դեպքում էական փոփոխություններ չեն եղել, բացի նրանից, որ Տիգրան Ավինյանը 22-րդ հորիզոնականից իջել է 29-ը, Սոնա Կոզարյանը մոտ 20 հորիզոնականով բարելավել է դիրքերը: Ամենաքիչ ձայն հավաքած թեկնածուն Վաղարշակ Հակոբյանն է, որը հաջատոր Սուքիասյանի մտերիմն է եւ, ըստ լուրերի, ճաղկածորում բիզնեսներ ունի ու ի սկզբանե այնքան էլ մեծ ցանկություն չունեւ առաջադրվելու, սակայն, ասում են, վախենալով Փաշինյանի պատժից, առաջադրվել է:

Ի դեպ, իշխող թիմի ներսում վերջին շրջանում խուճապային տրամադրություններ կան, ոմանց համոզմամբ՝ եթե ֆորսմաժորներ չլինեն, եւ Արեւմուտքը Փաշինյանի ընտրական եւ նախընտրական պլանների իրականացման համար ավելի գործուն միջոցներ չձեռնարկի, ապա, մեծ հավանականությամբ, այս ցանկից միայն 30 հոգի շանս ունի՝ խորհրդարան մտնելու:

Նկատենք նաեւ, որ 8 տարի իշխանություն լինելուց հետո, ենթադրվում էր, որ նոր մարդիկ կհայտնվեն ԶՊ ցանկում, բայց 2026-ի ցանկը 2018-ի գտված ցանկն է՝ շատ ավելի աղքատիկ ու անհաջող, բան իշխանափոխությունից հետո էր:

Ընտրություն	Ընտրված	Ընտրված	Ընտրված
1	Արարատ Միրզոյան	777	26
2	Նիկոլ Փաշինյան	780	27
3	Սուրեն Պապիկյան	502	28
4	Բակո Սահակյան	351	29
5	Վահագն Ալեքսանյան	364	30
6	Վաղարշակ Հակոբյան	408	31
7	Սոնա Կոզարյան	490	32
8	Սուրեն Պապիկյան	509	33
9	Վահագն Ալեքսանյան	580	34
10	Վաղարշակ Հակոբյան	682	35
11	Սուրեն Պապիկյան	483	36
12	Վահագն Ալեքսանյան	443	37
13	Սուրեն Պապիկյան	409	38
14	Վահագն Ալեքսանյան	548	39
15	Սուրեն Պապիկյան	745	40
16	Վահագն Ալեքսանյան	500	41
17	Սուրեն Պապիկյան	499	42
18	Վահագն Ալեքսանյան	604	43
19	Սուրեն Պապիկյան	696	44
20	Վահագն Ալեքսանյան	747	45
21	Սուրեն Պապիկյան	613	46
22	Վահագն Ալեքսանյան	318	47
23	Սուրեն Պապիկյան	458	48
24	Վահագն Ալեքսանյան	766	49
25	Սուրեն Պապիկյան	451	50

Լուսինե ՇԱՀՎԵՐԴՅԱՆ
lusine.shahverdyan@hraparak.am

Հարցազրույց
իրավապաշտպան,
ՀՀ առաջին ՄԻՊ
Լարիսա
Ալավերդյանի
հետ

- Ադրբեջանը պետական քաղաքականություն է դարձրել փախստականների վերադարձն «Արեւմտյան Ադրբեջան», այսինքն՝ Հայաստան, որն իբր իրենց պատմական հայրենիքն է: Մեր իշխանությունները չունեն հակադարձելու ոչինչ՝ Հայաստանի տարածքային ամբողջականությանը սպառնացող ադրբեջանական այդ քաղաքականությանը: Լռելով համաձայն են որպես սպասարկու կողմ:

- Այսօր մենք ունենք խնդիր: Ադրբեջանն ասում է՝ մենք վերադառնում ենք, որովհետեւ ունենք իրավունք՝ փախստականի կարգավիճակ: Ընդ որում, իրավունք՝ ոչ միայն նրանց համար, ովքեր ժամանակին լքել են Հայաստանը, այլ նաեւ՝ նրանց ժառանգներին: Եվ պատահական չէ, որ նրանք հիմա փաստաթղթեր են բաժանում անգամ երեխաներին: Իսկ ռևեր են նրանք վերադառնում: Եթե մենք ուզում ենք հարցը ճիշտ դնել՝ չխախտելով միջազգային իրավունքը, պետք է հստակեցնենք՝ ռևեր եք դուք վերադառնում, չէ՞ որ փոխանակել կամ վաճառել եք ձեր բնակարաններն այն ժամանակ: Եթե նրանց նկրտումները տարածվում են Հայաստանի վրա, որ իրենց նախկին հայրենիքն է իբր, մենք պետք է նրանց մերժենք ամբողջովին, որովհետեւ դա ուժի սպառնալիք է ՀՀ տարածքային ամբողջականության նկատմամբ: Իսկ Հայաստանը, ստանալով այդ ազդանշանը, արդյո՞ք չպետք է դնի հարցը, որ կես միլիոնից ավելի հայեր բռնի կերպով են տեղահանվել Ադրբեջանից: Հայերը մեծ վերադառնում են: Սոււմգայիթում տեղի է ունենցել հայերի սպանդ, բռնի տեղահանություն: Դատեր են եղել, որ Սոււմգայիթում կատարվածը, եթե ոչ ամբողջովին ուղղորդված, ապա համաձայնեցված է եղել ադրբեջանական իշխանությունների հետ: Իսկ Ադրբեջանն ասում է, որ հայերը չեն վերադառնալու: այդ դեպքում ի՞նչ փոխհատուցում է ստանալու Սոււմգայիթի բռնազաղթած հայը: Հայաստանը երբեւիցե պաշտոնապես այդ հարցը դրե՞լ է այս վերջին տարիներին, երբ նրանք անընդհատ թմբկահարում են իրենց վերադարձը: Եթե Հայաստանը լռում է, ստացվում է, որ ընդհանրապես բռնի տեղահանություններ չեն եղել Ադրբեջանի կողմից: Հայաստանի օրվա վարչակազմը ոչ միայն բողոքում, այլև արդարացնում է Ադրբեջանի ցեղասպանական քաղաքականության շարունակությունը: Եթե ՀՀ օրվա վարչակազմը, որ իրեն իշխանություն է զգում, դա չի ասում, դրան չի ընդդիմանում, նշանակում է, որ նա ուղղակի կամ անուղղակի մասնակից է հայերի հանդեպ ցեղասպանական քաղաքականության շարունակությանը:

- Ա՞՞՞՞ նախագահն ասում է, որ ադրբեջանցիները պետք է գան եւ ապրեն Հայաստանում՝ այնպես, ինչպես հայերն են ապրում Վրաստանում: Բայց չի ասում, որ հայերն էլ կգան եւ կապրեն Ադրբեջանում:

- Եթե մենք ընդունում ենք խնդրի միայն այն մասը, որ ադրբեջանցիները պետք է գան եւ ապրեն Հայաստանում, ստացվում է, որ հայերին բռնի չեն տեղահանել Սոււմգայիթից, Բաքվից, Գանձակից, որ Ադրբեջանը ցեղասպանական գործողություններ չի իրականացրել Արցախի Հանրապետությունում: Այսինքն, այս վարչակարգն ամբողջովին արդարացնում, սպասարկում է նրանց ցեղասպանական նկրտումները: Ադրբեջանցիները չեն ասում, որ մենք վերադառնալու ենք մեր նախկին տները, նրանք ասում են՝ վերադառնում ենք մեր հայրենիքը, պատմական հողերը, եւ դա կոչվում է «Արեւմտյան Ադրբեջան»:

- Կարո՞ղ ենք ասել, որ սա հետո իրականություն է դառնալու՝ նկատի ունենալով ադրբեջանցիների հետեւողական գործողությունները, թե՛ հայավարի ծաղրենք ու ծիծաղենք, ինչպես նախկին իրադրություններից առաջ էր:

- Մենք միւս օրս տեսել ենք, որ այն, ինչ ասվում է Ադրբեջանի կողմից, թեպետ Հայաստանում շատ փորձագետներ ասում են, որ դա միայն հայտարարություն է, դեռ չի եղել մի բան, որ չի իրականացվել:

Արցախի Հանրապետության միջազգային սուբյեկտությունը, մեծ հարցականի տակ է: Այսինքն, ինչ որ մի սուբյեկտ պետք է ի հայտ գա: Օրինակ, արտասահմանում Արեւմտյան Հայաստանի հայերը ստեղծել են Հայ դատը, որը ներկայացնում է Արեւմտյան Հայաստանում ցեղասպանված եւ փրկված մարդկանց շահերը: Հիմա պետք է այստեղ այդպիսի մի կենտրոն լինի, որ ներկայացնի Արեւելյան Հայաստանի, այդ թվում՝ Արցախի շահերը: Բայց դա չկա: Անշուշտ, մենք պետք է դատապարտենք Ադրբեջանին եւ Թուրքիային՝ իրենց ագրեսիվ քաղաքականության համար: Բայց մենք պետք է մեր անգործության հարցն էլ բարձրացնենք ոչ միայն ՀՀ օրվա վարչակազմի մասով, այլև՝ ակտիվ խավի, որ պետք է ստեղծի ինչ-որ կենտրոն, որը կներկայացնի հայերի շահերը՝ օրվա վտանգներից փրկվելու համար: Ի վերջո, ցեղասպանությունը, որը տեղի է ունեցել Արցախում, ավելի հիմքեր կամ պատճառներ չունեն, քան որ նույն անի Ալիեւը Հայաստանի նկատմամբ: Ինչ է, Հայաստանի իրավական հիմքերն ավելին են, քան Արցախինը: Ո՛չ:

զգանք ադրբեջանցիների նկատմամբ, որոնք վերադարձել են, մենք պարտավոր ենք մտցնել մեր պաշտպանության ուժերը, իսկ թե ինչպես՝ մենք լավ գիտենք: Դեռ 1920թ. Թուրքիան հստակեցրել է, որ հենց այդ պատրվակով իրենք պետք է ամբողջ Հայաստանը գրավեն: Պետք է ինչեցնեն, որ 1919թ. Թուրքիայի արտագործնախարարն Արեւելյան ճակատ ուղարկած հեռագրում նշում է, որ շարունակելով խաբել հայերին եւ մնացած եվրոպացիներին՝ մենք չպետք է մոռանանք մեր նպատակը, այն է՝ ոչնչացնել հայերին ոչ միայն պետականորեն, այլև՝ ֆիզիկապես: Իսկ փոխվել է այդ ծրագիրը: Ո՛չ: Մեծ Թուրանի խնդիրն ինչ է՝ թաքրվել է պահվում: Ո՛չ:

Մենք պիտի հստակեցնենք, լինի դա Թրամփի... ինչ է դա կոչվում այդ ծիծաղելի ու ամոթալի ճանապարհը, որ նման է 17-18-րդ դդ. գաղութատիրական ոճին, որը մեզ այսօր ամառացվում է Թրամփի կողմից եւ ընդունվում գրեթե երջանկությամբ, ուղղակի ամոթ է: Անունն ինչ ուզում եք, դրեք, միեւնույն է, դա բերում է մի բանի՝ Հայաստանը դառնում է անկլավ Ադրբեջանի ներսում: Իսկ դրանից հետո պետականության եւ մնացածի կորուստն ընդամենը տեխնիկայի հարց է: Եթե Թրամփը թույլ է տալիս Իրանի նկատմամբ ռազմական գործողություններ, որն ամբողջովին ոտքի տակ է գցում միջազգային իրավունքը, եւ հավանում է Ալիեւին նույն ոճի համար, մենք պետք է հասկանանք, որ հույս դնել միջազգային իրավունքի վրա, թե մեզ պետք է օգնի, անհեթեթ է: Ընդ որում, մեղմ են հասնելու այդ բանին: Ինչպես այդ՝ միջազգային հանցագործ Ալիեւն է ասում՝ իրենք վերադառնալու են ավտոմեքենաներով, ոչ թե՛ տանկերով: Փաստորեն, նա իրականացնում է այն ռազմավարության նպատակները, որոնք մեկնարկել են դեռ 100 տարի առաջ: Իսկ երբ են դրանք իրականացվում՝ երբ ստեղծվում են համապատասխան պայմաններ: Եվ այդ պայմանների ստեղծման մեջ Հայաստանի օրվա իշխանությունն իր լուրման գերադասում է ազգային շահից: Եթե մեր իշխանությունը 2022թ. հոկտեմբերի 6-ին Լեռնային Ղարաբաղը ճանաչում է Ադրբեջանի կազմում, նա դրանով քաղաքական լուծում է տալիս: Ասում է, որ նոր իրավիճակում քաղաքական վեճ է, եւ էլ բանակցային կողմն են: Ինքն իրեն ոչ միայն բանակցային կողմի տեղ է դրել, այլև կոնֆլիկտի կողմ է հանդես գալիս:

Երբ ինքը 2020թ. նոյեմբերի 9-ին ստորագրում է մի փաստաթուղթ, որ հիմա հանձնում է այս տարածքը, 15 օրից՝ մյուս տարածքը եւ այլն, նա իր վրա վերցնում է այնպիսի մի դերակատարում, որով ընդունում է, թե մինչ այդ Հայաստանն օկուպացրել է այդ տարածքները: Ստացվում է, որ ազգային ազատագրական պայքար չի եղել եւ ոչ էլ այն գործընթացը, որի համաձայն, ի վերջո, միջազգային հանրությունը որոշել է խաղաղ ճանապարհներով լուծում տալ խնդիրն: Իսկ վերջին խոսքը պատկանում էր Արցախի բնակիչներին: Ինքն այդ վերջին խոսքն էլ է յուրացրել: Ինչպես յուրացրել է Հայաստանում իշխանության բոլոր թեւերը, նույնպե՛ր էլ յուրացրել է արցախցիների ձայնը:

ՂԱՅԱՏԱՆ ԵՆ ԺԱՄԱՆԵԼՈՒ ՈՉ ՄԻԱՅՆ ՆՐԱՆՔ, ՈՎՔԵՐ ԺԱՄԱՆԱԿԻՆ ԼՔԵԼ ԵՆ ՂԱՅԱՏԱՆԸ, ԱՅԼԵՎ՝ ՆՐԱՆՑ ԺԱՌԱՆԳՆԵՐԸ

րը տարածվում են Հայաստանի վրա, որ իրենց նախկին հայրենիքն է իբր, մենք պետք է նրանց մերժենք ամբողջովին, որովհետեւ դա ուժի սպառնալիք է ՀՀ տարածքային ամբողջականության նկատմամբ: Իսկ Հայաստանը, ստանալով այդ ազդանշանը, արդյո՞ք չպետք է դնի հարցը, որ կես միլիոնից ավելի հայեր բռնի կերպով են տեղահանվել Ադրբեջանից: Հայերը մեծ վերադառնում են: Սոււմգայիթում տեղի է ունենցել հայերի սպանդ, բռնի տեղահանություն: Դատեր են եղել, որ Սոււմգայիթում կատարվածը, եթե ոչ ամբողջովին ուղղորդված, ապա համաձայնեցված է եղել ադրբեջանական իշխանությունների հետ: Իսկ Ադրբեջանն ասում է, որ հայերը չեն վերադառնալու: այդ դեպքում ի՞նչ փոխհատուցում է ստանալու Սոււմգայիթի բռնազաղթած հայը: Հայաստանը երբեւիցե պաշտոնապես այդ հարցը դրե՞լ է այս վերջին տարիներին, երբ նրանք անընդհատ թմբկահարում են իրենց վերադարձը: Եթե Հայաստանը լռում է, ստացվում է, որ ընդհանրապես բռնի տեղահանություններ չեն եղել Ադրբեջանի կողմից: Հայաստանի օրվա վարչակազմը ոչ միայն բողոքում, այլև արդարացնում է Ադրբեջանի ցեղասպանական քաղաքականության շարունակությունը: Եթե ՀՀ օրվա վարչակազմը, որ իրեն իշխանություն է զգում, դա չի ասում, դրան չի ընդդիմանում, նշանակում է, որ նա ուղղակի կամ անուղղակի մասնակից է հայերի հանդեպ ցեղասպանական քաղաքականության շարունակությանը:

- Ա՞՞՞՞ նախագահն ասում է, որ ադրբեջանցիները պետք է գան եւ ապրեն Հայաստանում՝ այնպես, ինչպես հայերն են ապրում Վրաստանում: Բայց չի ասում, որ հայերն էլ կգան եւ կապրեն Ադրբեջանում:

Ինչո՞ւ: Դա պատահականություն է, դեպքերի համընկնում է՝ ո՛չ: Հարցն այն է, որ Թուրքիան եւ իր ստեղծած առաջին թուրքական պետությունն Օսմանյան կայսրությունից դուրս տարածքների վրա է, դա Հյուսիս-սային Կիպրոսը չէ, դա Ադրբեջանն է՝ որպես թուրքական երկրորդ պետություն: Եվ պատահական չէ, որ ասում են՝ մեկ ազգ՝ երկու պետություն: Այսինքն Թուրքիան, որն ունի երկարաժամկետ ծրագիր՝ 500 տարվա, միջնաժամկետ՝ 300 տարվա, եւ կարճաժամկետ՝ 100 տարվա համար, այն, ինչ չի հասցրել ամբողջական անել 1920-ականներին, իրականացնում է 2020-ականներին:

- Կան կոնկրետ ուղիներ, որոնցով հնարավոր է կասեցնել այս ընթացքը եւ պաշտպանել մեր արդար իրավունքները:

- Մենք տեսնում ենք, որ այս վարչակարգն իր հայտարարություններով, իր սխալ գործողություններով եւ անգործությամբ ոտնահարում է թե՛ տուժած, թե՛ ցեղասպանությունից մազապուրծ հայերի իրավունքները: Բայց պարտավոր է պաշտպանել, որը նշանակում է երկու հնարավորություն: Առաջինը. հասարակության մակարդակով պետք է լինի միասնական մի կենտրոն, որը ներկայացնի Հայաստանի իսկական շահերը: Իսկ երկրորդն Արցախի Հանրապետությունն է, որը, չլինելով միջազգայնորեն ճանաչված պետություն, բոլոր դեպքերում միջազգային իրավական սուբյեկտության մասնավոր կրող է: Եթե ինքը մինչ օրս չի օգտվել դրանից, ապա հիմա պիտի օգտվի, որովհետեւ մայիսի վերջին ավարտվում է Արցախի Հանրապետության Ազգային ժողովի ժամկետը, իսկ դրանից հետո ինչպես է շարունակելու

- Իսկ սրանք ասում են՝ գիտակցաբար գնացիք զոհաբերության, որպեսզի Հայաստանն անկախություն ձեռք բերի:

- Դամոկրյան այդ սուրը կախված է նաեւ Հայաստանի վրա: Էլի եմ ասում՝ Արցախի նկատմամբ Ադրբեջանի բոլոր նկրտումները եւ հանցավոր գործողությունները չեն արժանացել ՀՀ օրվա վարչակազմի որեւէ իրավական եւ քաղաքական գնահատականին: Իսկ լուր համաձայնությունը նշանակում է, որ հիմք են ստեղծում Ադրբեջանի կողմից անպատիժ գործողությունների համար՝ հայերի եւ Հայաստանի նկատմամբ: Դա ցեղասպանություն է, ոչ թե այստեղ կամ այնտեղ ապրող հայերի, այլ ցեղասպանություն է ընդհանրապես հայերի նկատմամբ: Այդ առումով, այո, վտանգն ուղղակի կախված է օդում մեր գլխի վրա: Ես չեմ սիրում խոսել այդպիսի կատաստրոֆիկ սցենարների մասին, եթե չեն նշում դրանցից փրկվելու ճանապարհները: Դրա համար էլ օրինակ եմ բերում դրսում ստեղծված Հայ դատը, որը ճանաչված է որպես արեւմտահայերի շահերը ներկայացնող կառույց: Իսկ մենք ոչ միայն ներսում չունենք այդպիսի մի կառույց, այլև ունենք ճիշտ հակառակ պատկերը: Հայաստանի օրվա վարչակազմն ամբողջովին բողոքում է սպառնալիքը եւ դրանով սպասարկում է թուրք-ադրբեջանական ցեղասպան քաղաքականությանը:

- Փաստորեն, եթե սրանք վերարտադրվեն հունիսի 7-ին, անխուսափելի է դառնում այդ կատաստրոֆիկ սցենարի իրականացումը:

- Այո, դա իրականանալու է: Երկու բան կա, որ ադրբեջանցիները գիտեն, որն իրենք են գրավոր, եւ բանավոր արտահայտում են: Ասում են՝ եթե հանկարծ մի վտանգ

Փ աշխարհում, այո, ամեն ինչ փչացրեց... Հասարակություն, պետություն, անկախություն... Ինչքան հող տվեց, զոհեր, քանի՞ հազար ընտանիք թողեց անտուն-անօթեան: Կրթություն, գիտություն, մշակույթ, տնտեսություն... Որ կողմը նայում ես, նույն բանն է՝ Նիկոլն է անցել այստեղով, նրա ձեռագիրն է՝ փչացրել է, քանից, ավերել, արյուն է ամենուր: Դավաճան էլ որ ասում ես՝ նեղվում է, իրեն պատեպատ տալիս: Բա ի՞նչ ասեմ, ի՞նչ անուն տամ... Հայ մարդը Հայաստանի ու հայերի հետ այսպես կվարվե՞ր: Ժողովրդի կեսը կեսին չի բարեւում նրա պատճառով: Մարդը մարդուն գայլ է դարձրել, ի՞նչ ասեմ... 100 տարով հային հետ զգեց մարդկության պատմությունից: Ոչխարն էր գործը չէր անի, ինչ որ Նիկոլն ու իր անգաղափար հոտն արեց:

Եղ կրծքանշանները, որ բաժանում է, լավ է: Հիմա գոնե հստակ կլինի՞ ով է Նիկոլ, ով՞ չէ, ով է պարտության սիմվոլ, ով՞ չէ, ով է կապիտուլյանտ, ով՞ չէ, ով է պատրաստ մեր հերոսների արյան վրա բեմադրվող այս խեղդատակությունը հանդուրժել, ով՞ չէ: Արա, ԶԳ, իմացե՛ք, ով էս նշանով դուրս եկավ փողոց, ուրեմն հայ չէ, ուրեմն դավաճան է, հողատու է, կապիտուլյանտ է: Ու ձեր բախտից է, որ Երեւանի աղբարկղերը բավականին տարողունակ են, որպեսզի դրանց մեջ 2-3 ԶԳ-շնիկ կարողանան կոմֆորտ տեղավորվել: Վախեցնելու համար չեմ ասում, պարզապես նախադեպեր կան: Այս պահին ձեզանց ընդամենը պահանջվում է հրաժարվել Հայաստանի թերմաքց հիշեցնող այդ հիմար քարտեզից ու մեկ էլ

հայտարարել (չէ՞ որ դուք թափանցիկ եք աշխատում), թե ինչ կազմակերպություն է շահել այդ քարտեզի տեղեկությունը, ինչքան եք ծախսել, մեկ անձից գնման եղանակով եք ձեռք բերել, թե՛ ներկրել եք «բարեկամ» Ադրբեջանից: Բայց ինչ էլ լինի՝ հրաժարվե՛ք, դեռ նետեք այդ խայտառակությունը, քանի դեռ այն չի հայտնվել հայ զինվորի ու հայ ոստիկանի համազգեստին:

Արդեն կասկած չկա, որ առաջիկա ընտրություններով ԶԳ-ն ռադ է լինելու մեր կյանքից: Ո՛չ ասելիք ունի այլևս, ո՛չ՝ անելիք: Մնացել է Են տգետ մասսային մի թեթեւ հասկացնել այս ամենը, եւ ԶԳ-ն, ամենայն հավանականությամբ, Աժ անցողիկ շեմն էլ չի հաղթահարի, իսկ Նիկոլի առաջնորդությամբ՝ առավել եւս: Ընտրությունների վերջնական արդյունքների հրապարակման հաջորդ իսկ օրը բոլորը նախնական կալանքի են առնվելու կամ, «բրաւետները» ոտքերին, հնարավորություն չեն ունենալու լքել ննջարանի տարածքը, որ գոնե զուգարան գնան: Սա գուտ ցանկություն չէ: Դա են պահանջում արդարությունն ու արդարադատությունը: Պիտի գնան, դայլայլեն քննիչների մոտ, պատմեն ամեն ինչ ու հիմնավոր «նստեն»: Այլ բան հունիսի 8-ից հետո չպետք է լինի:

Բոլորս տեսանք, թե ինչ տեղի ունեցավ Ծաղկազարդին Սուրբ Աննա եկեղեցում: Դա ահագանգ էր այն մասին, որ մենք, որպես ազգ ու ժողովուրդ, գտնվում ենք կործանման եզրին ու կզլորվենք անդունդը, եթե առաջիկա ընտրություններում սրանք կարողանան սողոսկել Աժ կամ, որ ավելի սարսա-

փելի է, սահմանադրական մեծամասնություն ստանալ: Հետընտրական շրջանն ինձ պատկերանում է երկու ձեռով՝ կամ մենք նրանց կտանենք դատախազի մոտ, կամ նրանք մեզ՝ դժոխք: Չկա երրորդ ճանապարհ: Կարծում եմ՝ իրենց ապագան ճիշտ այդպեպ են պատկերացնում նաեւ ԶԳ-շնիկները: Հակառակ պարագայում հայտնի «Նազարը» միտումնավոր չէր հարամի Ծաղկազարդը, չէր մխրճվի հավատացյալ ժողովրդի մեջ, հատուկ հրմշտոց չէր սարքի, հետո էլ մի փոքրիկ միջադեպից չէր ճողոպրի: Ի՞նչ տեսավ նա այն երիտասարդի աչքերի մեջ, որն իրեն ասաց՝ «ինձ տենց չնայես»: Նա տեսավ իր ողջ ներքին դատարկությունը, իր կառավարման տարիների ողջ սնանկությունը, հասկացավ, որ դա վերջն է, որ դա նակը հասցրել է ոսկորին, եւ, ամենակարեւորը՝ որ 8 տարի շարունակ իր էջֆորիկ ընտրազանգվածը գոնե մեկ մարդով չի կարողացել ավելացնել ու մի բան էլ մխտել է ունեցած-չունեցածը: Երիտասարդն այդ բառերն արտասանել էր ուղիղ նրա աչքերի մեջ նայելով, կարճ եւ հատու: Նրա առջեւ իր պահանջների մեջ չլքված

(տղաներին) բռնելու՝ մոռանալով, որ մինչ այդ «կարգադրել» էր՝ «տղային թողնել իր տեղում»: Այդ մարդը պետության ղեկավարը, այլևս չի գիտակցում, թե ինչ է անում: Հասկացանք՝ շատ էր վախեցել, իսկ միթե դա հիմք էր, որ ոստիկանությանն էլ մինչեւ վերջ մոնդրեր:

ՀԳ. Այս միջադեպի մասին ՆԳՆ-ի հայտարարությունը կարդացել էս, պարոն Փաշինյան: Իզուր, վերցրու եւ կարդա աշխատակազմիդ հորի-

ԸՆՏՆՈՒՄ

ԶԳ-ի ԱՌԱՋԻՆ 50 ՂՈՒՄԻ ՅՈՒՑԱԿԸ ԲՆՆՉԱԿԱՆՈ՞ՒՄ

մի պապիկ չէր, որ վրան ճվճվար, խաբեր, միայնակ կին չէր երեխայի հետ, որ ներսի թույլը դուրս տար... Մի ջահել տղա էր՝ թիկունքին եկեղեցում հավաքված բազմությունը: Բա թող խոսեր, Ալենի չափ չկար, որ անա-չանա վիճեր, հայիոյեր, թթեր, գործ տար... Չէ, ինքը թռավ, ու երբ արդեն անվտանգ տարածքում էր, ոստիկաններին ուղարկեց տղային

Նա՞ծ անգրագիտությունը, թե բա՛ երիտասարդը եկեղեցում խոչընդոտել է վարչապետի քաղաքական գործունեությունը... Էշուրյուն... Ու «սենց» էլ գնում եք ընտրությունների: Թե բա՛ ԶԳ-ի ցուցակի առաջին 50 հոգին հայտնի են... Շատ լավ է: Եր ցուցակը նույնությամբ փոխանցեք Քննչական, որ հունիսի 8-ից հետո բոլորիդ հերթով կանչեն:

Էդիկ ԱՆՂՐԵԱՅԱՆ
edik.andreasyan
@hraparak.am

Ա մերիկյան մեր աղբյուրը տեղեկացնում է, որ օրերս Լոս Անջելեսում տեղի է ունեցել մարդաշատ մի հավաք, որին մասնակցել են տեղի հայ համայնքում ազդեցություն եւ կշիռ ունեցող մարդիկ, գործարարներ, մտավորականներ, հասարակական գործիչներ՝ 200-250 մարդ: Հավաքի ժամանակ քննարկվել է Հայաստանում ստեղծված վիճակը, առաջիկա խորհրդարանական ընտրությունները եւ հայ համայնքի դիրքորոշումն այդ ընտրություններում: Հանդիպման գրեթե բոլոր մասնակիցները համակարծիք են եղել մի հարցում. Հայաստանի գործող իշխանությունը վտանգի տակ է դրել ոչ միայն Հայաստանի Հանրապետության գոյությունը, այլև հայ ազգի ինքնությունն ու միասնականությունը: Ըննարկման հիմնական թեման եղել է, թե ինչպես ԱՄՆ-ում բնակվող հայերը կարող են օգնել հայաստանցիներին՝ առաջիկա խորհրդարանական ընտրությունների միջոցով ազատվելու գործող ռեժիմից: Հիմնական տեսակետն այն է եղել, որ նրանք, ովքեր ունեն Հայաստանի քաղաքացիություն եւ ֆինանսական հնարավորություններ, ցանկալի է, որ քվեարկության օրը լինեն Հայաստանում եւ իրենց քվեարկությամբ օժանդակեն ռեժիմի հեռացմանը, մյուսները դա անեն իրենց ազգականների եւ հարազատների միջոցով, նրանց հորդորեն՝ անպայման մասնակցել ընտրություններին եւ թույլ չտալ ռեժիմի վերարտադրությունը: Ըստ մեր աղբյուրի, նման հանդի-

ՓԱՇԻՆՅԱՆԱԿԱՆ ՌԵՃԻՄԻՑ ԱԳԱՏՎԵԼԸ ԴԱՐՁԵԼ Է ՂԱՄԱՂՅԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

պում- քննարկումներ ավելի փոքր մասշտաբով տեղի են ունենում գրեթե ամեն շաբաթ, իսկ ընտրությունների մոտենալուն զուգահեռ հնարավոր է, որ լինեն նաեւ հրապարակային կոչ եւ հորդոր՝ ուղղված համայնքի հայությանը:

Փաշինյանին կից արտաքին հետախուզության ծառայությունն ԱՄՆ-ում կամ Եվրոպայում տեղի ունեցող նման հանդիպումների եւ քննարկումների մասին որեւէ հաղորդագրություն չի տարածում եւ չի մեղադրում ԱՄՆ-ին՝ Հայաստանի ներքին գործերին միջամտելու փորձի կամ Հայաստանի դեմ սանձազերծած հիբրիդային պատերազմի համար: Հայաստանի իշխանությունները տեղեկացված են, որ ոչ միայն ռուսական, այլև ամբողջ հայկական սփյուռքն է դեմ իրենց վերարտադրությանը, բայց շարունակում են մեղադրել միայն ռուսահայությանը, որն իբրեւ թե ռեժիմի դեմ պայքարի գործում համագործակցում կամ հրահանգավորվում է Ռուսաստանի հատուկ ծառայությունների կողմից: Եվ այդ հարցի շահարկումը շարունակում է նոր թափ ստանալ:

Սա ունի երկու պատճառ. ԱՄՆ-ում եւ Եվրոպայում ապրող ՀՀ քաղաքացիներն ունեն ոչ լեզավ կամ կիսալեզավ կարգավիճակ, նրանք կամ փախստականներ են, կամ ընդհանրապես որեւէ կարգավիճակ չունեն եւ, հետեւաբար, անգամ ամենամեծ ցանկության դեպքում

չեն կարող միայն քվեարկությամբ մասնակցելու համար գալ Հայաստան: Նրանց մեծ մասն այդ երկրներ է հասել ոչ օրինական ճանապարհով՝ ծախսելով հսկայական գումար, եւ Հայաստան գալու դեպքում չեն կարողանա հետ վերադառնալ: Դրա համար ԱՄՆ-ից եւ ԵՄ-ից վտանգ չկա կամ վտանգը միևնույն է: Մինչդեռ Ռուսաստանում ապրող ՀՀ քաղաքացիները հանգիստ կարող են 1-2 օրով գալ Հայաստան, քվեարկել եւ հետ վերադառնալ: Մյուս պատճառը, որ իշխանությունը կենտրոնացել է հենց ռուսահայության վրա, այն է, որ ռեժիմի ներկայացուցիչները փորձում են աշխարհի մյուս երկրներում ապրող մեր հայրենակիցներին համոզել, որ Փաշինյանի ռեժիմին դեմ է ռուսական անվտանգության դաշնային ծառայությունը՝ ՓՇԵ-ն, հետեւաբար, եթե դուք նույնպես դեմ եք փաշինյանական ռեժիմի վերարտադրությանը, ապա դրանով դուք ուղղակի կամ անուղղակի աջակցում եք ռուսական հատուկ ծառայությունների ծրագրերի իրագործմանը: Նման պրիմիտիվ քարոզչությունը, իհարկե, մարդկանց մոտ ծիծաղ է առաջացնում:

Ինչ վերաբերում է Ռուսաստանին եւ այնտեղ բնակվող հայությանը, ապա, այնտեղից ստացվող տեղեկությունների համաձայն, այնտեղ եւս տեղի են ունենում հավաքներ եւ նախընտրական քննարկումներ, որոնց հաճախ մասնակցում են Հայաստանից գնացած ընդդիմա-

դիր կուսակցությունների ներկայացուցիչներ կամ համախոհներ: Ըննարկումների հիմնական թեման անձնագրերի վավերականության ժամկետների ստուգումն է, Ռուսաստանում ապրող ՀՀ բազմաթիվ քաղաքացիներ ունեն ՌԴ քաղաքացիություն, եւ հաճախ նրանց հայկական անձնագրերի վավերականությունն ավարտված է, ինչը թույլ չի տա մասնակցել քվեարկությանը: Մարդկանց կոչ են անում՝ մինչեւ քվեարկությունը լուծել այդ հարցը, որ Հայաստան գալու դեպքում նման խնդիր չառաջանա: Ինչ վերաբերում է ինքնաթիռի տոմս գնելուն կամ ընտրակաշառք բաժանելուն, նման հանդիպմանը մասնակցած մեր մի գրուցակից հայտնեց, որ, ընդհակառակը՝ հենց իրենք են Հայաստանից եկած գործիչներին ֆինանսական աջակցություն առաջարկում, որից նրանք հրաժարվում են՝ բացատրելով, որ այս փուլում իրենց ամենամեծ աջակցությունը կլինի քվեարկության օրը վավեր անձնագրերով Հայաստանում լինելը եւ քվեարկությանը մասնակցելը:

Այս ամենը վկայում է, որ ամբողջ աշխարհի հայությունը միավորվել է մի գաղափարի շուրջ՝ Հայաստանն ազատել Փաշինյանի ռեժիմից, ինչը հնարավորություն կտա փրկել Հայաստանը եւ հայության միասնական գոյությունը: Մարդիկ պատրաստ են այդ նպատակի համար զոհաբերել նաեւ իրենց ֆինանսական միջոցները եւ ժամանակը:

ՎԵՏԻԿ ԲԱԲԱԶԱՆՅԱՆ

ԳՆԱԿ

Գլխավոր դատախազության պետական շահերի պաշտպանության վարչության պետ Տաթևիկ Սարուխանյանը Նոյեմբերյան համայնքի ավագանուն առաջարկել է հայց ներկայացնել դատարան, որը վերաբերում է Հայաստան-Վրաստան միջպետական ճանապարհի եզրին գտնվող «Հայոց օջախ» ռեստորանին: Գործընդունումը նշված է հարցի պատմությունը:

Տավուշի նախկին մարզպետ, Զաղաբաշինության կոմիտեի նախկին նախագահ Արմեն Ղուլարյանի 2008թ. հուլիսի 14-ի որոշմամբ «Հայոց օջախ» ռեստորանի զբաղեցրած եւ սպասարկման համար անհրաժեշտ 7166.0 քմ տարածքն ուղղակի վաճառքով ռեստորանի սեփականատեր Բ. Բարսեղյանին է վաճառվել՝ 1 միլիոն 31 հազար 904 դրամ արժեքով: Հիմք ընդունելով այդ որոշումը՝ 2008թ. հուլիսին իրականացվել են ռեստորանային համալիրի զբաղեցրած հողամասի չափագրման աշխատանքներ, որը հաստատվել է մարզպետի կողմից:

միջգերատեսչական հանձնաժողովին: Հանձնաժողովը 2014թ. մարտի 28-ի թիվ 35 եզրակացությամբ տվել է դրական եզրակացություն, որով նախատեսվել է Կողբի՝ պետական սեփականություն հանդիսացող անտառային հողերից 0.7166 հա հողամասի նպատակային նշանակությունը փոխադրել բնակավայրերի հողերի կատեգորիա՝ հասարակական կառուցապատման նշանակության (ռեստորանային համալիր):

Կողբի ավագանին, հիմք ընդունելով ՀՀ կառավարության հողերի օգտագործման ժամանակավոր սխեմաների համաձայնեցման միջգերատեսչական հանձնաժողովի 2014 թ. մարտի 28-ի դրական եզրակացությունը, 2014 թ. ապրիլի 25-ին այդ հողամասի նպատակային նշանակությունը փոխել է հասարակական կառուցապատման, եւ Կաղաստրի կոմիտեն 2014թ. մայիսի 7-ին գրանցել է այն, իսկ Բ. Բարսեղյանը եւ նրա կինը՝ Թամար Անանյանը, ճանաչվել են համասեփականատերեր: Այս 2014թ. հունիսի 9-ին, Կաղաստրի կոմի-

թովում ընդհանուր օգտագործման համար նախատեսված կանաչ տարածքները, չեն կարող փոխանցվել սեփականության իրավունքով այլ անձի եւ ենթակա չեն օտարման: Դատախազությունը համայնքի ավագանուն գրել է. «Տավուշի մարզպետի 14.07.2008-ի թիվ 75-Ա որոշմամբ խախտվել են պետության (համայնքի) շահերը, ուստի՝ առաջարկում եմ սույն առաջարկությունը ստանալու պահից ողջամիտ ժամկետում պետական (համայնքային) շահերի պաշտպանության հայց հարուցել իրավասու դատարան եւ հարուցված հայցի մասին Նույն օրը հայտնել ՀՀ գլխավոր դատախազություն, իսկ հայց չհարուցելու պարագայում Նույն ժամկետում այդ մասին տեղեկացնել ՀՀ գլխավոր դատախազությանը»:

Մարտի 26-ին Նոյեմբերյանի ավագանին քվեարկությամբ (11 կողմ, 6 ձեռնպահ) որոշել է հայց չտանել դատարան՝ Տավուշի մարզպետի 2008 թ. հուլիսի 14-ի թիվ 75-Ա որոշման հիմքով, եւ այդ որոշման մասին տեղեկացնել Գլխավոր դատախազությանը: Այդ

Եվրոպան բախվել է իրանական ճգնաժամին

Եվրոպական երկրներն արդեն սկսել են առերեսվել մերձավորարևելյան եսկալացիայի տնտեսական բացասական հետևանքներին: Գրում է Bloomberg պարբերականը: Համաձայն իրապարակման, հակամարտությունը ռիսկային իրավիճակ է ստեղծել արդյունաբերական եւ տնտեսական սեկտորի համար, ավելացրել քաղաքական համակարգերի լարվածությունը: Եվրոպական այնպիսի երկրներ, ինչպիսիք են՝ Գերմանիան ու Իտալիան, կանխատեսում են արտադրության նվազում եւ էներգակիրների գների աճ: Մի շարք կառավարություններ արդեն տնային տնտեսություններին աջակցման ծրագրեր են ներդնում: «Ավստրալիայում, որ հատկապես տուժելու են այն սեկտորները, որոնք ավելի էներգաժախտ են», - ասել է փորձագետ, Barclays բանկի հետազոտական բաժնի ղեկավար Քրիստիան Բելերը եւ ընդգծել, որ որքան շարունակվի հակամարտությունը, այնքան ավելի շատ կազդի տնտեսության բոլոր ոլորտների եւ բոլոր ապրանքների ու ծառայությունների գների վրա: Bloomberg-ը մանրամասնում է, որ Հորմուզի նեղուցի փակ լինելը հատկապես սկսել է հարվածել գերմանական քիմիական արդյունաբերությանը: Խոշորագույն SKW ընկերության գործարաններից մեկն արտադրությունը կրճատել է 85 տոկոսով: Hapag-Lloyd AG խոշոր բեռնափոխադրումային ընկերությունից էլ հայտնել են, որ ամեն օր 40-50 միլիոն դոլարի հավելյալ ծախս են կատարում բեռների պահպանման, ապահովագրման ու վառելիքը թանկացված գներով ձեռք բերելու վրա: Թանկացումները կտարածվեն մատակարարումների ամբողջ շղթայի վրա: Կյանքը կթանկանա բոլոր եվրոպացիների համար՝ եզրակացնում է պարբերականը: Ֆրանսիական վիճակագրական ծառայությունն էլ միջուկ հաջորդ տարի արագ գնաճ է ակնկալում: Կենսամակարոնային թանկացման դեմ բրիտանական կառավարությունը սկսել է արդեն պայքարել: Bloomberg-ը գրում է նաեւ, որ այժմ Եվրամիությունը նաեւ ռազմավարական խնդրի առաջ է կանգնած, քանի որ, մի կողմից, ամերիկյան աջակցությունն է նվազում, մյուս կողմից՝ սրվում է Հինաստանի հետ մրցակցությունը:

Նարեկ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ՆՈՅՆԵՄԲԵՐՅԱՆԻ ԱՎԱԳԱՆԻՆ ԴՏԱԽԱԳՈՒԹՅԱՆ ՆՐԱՆՑ ԸՎՆԵՐ

«Հայոց օջախ» համալիրը գտնվել է համայնքի վարչական սահմաններից դուրս, հողամասի նպատակային նշանակությունը նշվել է՝ հասարակական կառուցապատում: Այդ հողամասի առաջնությունը պայմանագրի կնքումը եւ վավերացումը տեղի են ունեցել 2010թ. դեկտեմբերի 28-ին, Նոյեմբերյանի Նուար Վասակ Ամիրադյանի կողմից: Բայց Կաղաստրի կոմիտեի 2013թ. հոկտեմբերի 23-ի ծանուցման համաձայն՝ հողամասի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցման վարույթը 2013թ. հոկտեմբերին կասեցվել է, քանի որ պարզվել է, որ անտառային տարածք է: Այնուհետեւ, Տավուշի մարզպետարանի կողմից գործն ուղարկվել է կառավարության՝ հողերի օգտագործման ժամանակավոր սխեմաների համաձայնեցման

տեղի «Նոյեմբերյան» գրասենյակում կնքված նվիրատվության պայմանագրով այդ հողամասը, դրա վրա կառուցված 329.31 քմ մակերեսով շենք-շինություններն անհատույց հանձնել են «Հայաստան» ՊՈԱԿ-ի «Նոյեմբերյանի անտառտնտեսություն» մասնաձեռնի տնօրեն Վ. Չիլինգարյանին:

Դատախազության առաջարկի մեջ նշված է, որ Տավուշի մարզպետի 2008 թ. հուլիսի 14-ի թիվ 75-Ա որոշման կայացման պահին գործող Հողային օրենսգրքի 25-րդ հոդվածի համաձայն՝ անտառային հողերը կարող են տրամադրվել վարձակալությամբ շենք-շինություններ կառուցելու նպատակով՝ բացառապես անտառային տնտեսության կարիքների համար: Իսկ ընդհանուր օգտագործման տարածքները, այդ

որոշմանը ավագանու ՔՊ խմբակցության անդամները ձեռնպահ են քվեարկել: Ավագանու որոշման հիմքում նշված է. «ՏԻՄ օրենքի 18-րդ հոդվածի 1-ին մասի 10-րդ կետի համաձայն՝ համայնքի ավագանին դատական կարգով կարող է վիճարկել ՀՀ սահմանադրության, օրենքների եւ համայնքի ավագանու որոշումներին հակասող՝ համայնքի ղեկավարի որոշումները: Մինչդեռ սույն դեպքում առաջարկվում է վիճարկել ՀՀ Տավուշի մարզպետի 14.07.2008 թ. 75-Ա որոշումը»:

Այսինքն՝ ավագանին իրավունք ունի հայց ներկայացնել համայնքի ղեկավարի որոշումների հիման վրա, բայց իրավունք չունի մարզպետի որոշմանը դեմ գնալ, եւ դատախազության պահանջն օրինական չէ:

ՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏՔԵՆ Է՝ ԼԻՆԵԼ ԻՐ ԲԱՂԱՔԱՅԻՆՆԵՐԻ ԿՈՂՔԻՆ ԵՎ ՊԱՇՏՊԱՆԵԼ ՆՐԱՆՑ ԸՎՆԵՐԸ

«Հրապարակի» գրուցակիցն աղբյուրական գերությունից 2 ամիս առաջ վերադարձած Գեորգ Սուլջանն է:

- Հունվարի 14-ին Բաքվի գերությունից ազատված չորս հայերից թերեւս ամենահրապարակային ակտիվությամբ դու ես աչքի ընկնում: Եթե մյուսները գուցե կաշկանդված են, Կիզեն Էռլչեքյանն առողջական լուրջ խնդիրներ ունի եւ այլն, ապա դու խոսում ես ուղիղ եւ հասցեական: Կարծես թե միտքդ մեր մյուս գերի եղբայրների հետ է դեռ:

- Այո, ես շատ եմ մտածում այնտեղ գտնվող մեր տղաների մասին. այլ կերպ չեմ կարող:

- Սկզբում շնորհակալություն էիր հայտնում ՀՀ իշխանություններին, ապա սկսեցիր այնպիսի մտքեր հայտնել, որոնք կարող են ՀՀ իշխանություններին դուր չգալ, չէս վախենում, որ կարող են անշնորհակալ համարել քեզ տուն վերադարձնելու իրենց ջանքերի դիմաց, գուցե նաեւ՝ հետապնդել:

Արա ԱԼՈՅԱՆ

- Ես ազատ արտահայտում եմ մտքերս՝ պահպանելով բոլոր մարդկային եւ բարոյական նորմերը, չլիքալորելով ոչ մեկին: Դրա համար վախենալու ոչինչ չունեմ: Ես համոզված եմ, որ պետության պարտքն է՝ լինել իր քաղաքացիների կողքին եւ պաշտպանել յուրաքանչյուրի շահերը, երբ դա անհրաժեշտ է՝ ինչպես, օրինակ, իմ պարագայում եր:

- Օրինակ, անընդունելի եւ նսեմացուցիչ ես համարում, եւ ճիշտ էլ անում ես, որ Ալիեւին շնորհակալություն են հայտնում՝ այն դեպքում, երբ Աղբյուրականի բանտերում ունենք բռնի եւ ապօրինի պահվող պատանդներ: Ո՞ւմ եր ուղղված խոսքը:

- Ալիեւին շնորհակալություն հայտնելու մասին իմ դիրքորոշումը հստակ է. դա ինձ համար անընդունելի է՝ թե մեր պատանդների այնտեղ գտնվելու, թե ոչ տեղին արտահայտությունների ֆոնին:

- Պարզ է, որ շատ բան չես կարող կամ առնվազն անվտանգային նկատառումներով իրավունք

չունես բաց տեքստով ասելու: Բոլոր դեպքերում, Բաքվում ապօրինաբար բանտարկված մեր մյուս հայրենակիցների վերադարձի շանսեր տեսնում ես. արդյոք այդ հարցը քաղաքական սակարկության, շահարկության հարց չի դարձել Հայաստանի եւ Աղբյուրականի ղեկավարների միջեւ:

- Այո, մեր տղաների վերադարձի շանսեր կան: Բայց պետք է գիտակցենք, որ Ալիեւը բոլորիս է սակարկել. հենց այդ պատճառով մինչ օրս բռնի պահում է մեր պատանդներին իր բանտերում:

- Անկախ իշխանությունների նկատմամբ թո վերաբերմունքից, անկախ քաղաքական եւ քաղաքացիական կողմնորոշումից, ինչպես կզնահատես նախընտրական շրջանում Փաշինյանի ակնարկը, թե իրենց իշխանության չընտրվելու դեպքում աղետաբեր պատերազմ կլինի:

- Ինձ թվում է՝ սա այն վերլուծության արդյունքն է, երբ ընդդիմությունը հայտարարում է, որ Ղարա-

բաղի հարցը փակված չի համարում: Եվ, իմ կարծիքով, իրենց հնարավոր հաղթանակի դեպքում փորձելու են մանելուրէ Ռուսաստանի հետ Ղարաբաղի հարցով, ինչը կարող է ունենալ լուրջ հետևանքներ:

- Տեւական կալանքից հետո կյանքը վերադառնում է բնականոն հուն. ինչո՞վ ես զբաղվում այժմ, ինչ ծրագրեր ու նպատակներ ունես:

- Ես զբաղվում եմ թիվերով եւ շարունակելու եմ այն ընդլայնել, որպեսզի կարողանամ ավելի մեծ ներդրում ունենալ իմ երկրի զարգացման մեջ:

- Պատկերացնենք, թե Աղբյուրականում պատանդառված ու ազատագրված մեր եղբայրները լուր են քեզ. ինչ է այս մի քանի ամսվա մեջ կուտակվել թո հոգում, ինչ ասելիք-ուղերձ կուզես հնչեցնել:

- Չգիտեմ՝ մեր տղաները լուր են, թե՞ ոչ, բայց եթե լուր են, ուզում եմ, որ իմանան՝ իրենք մենակ չեն: Մենք հոգով իրենց հետ ենք, եւ պետությունն անում է ամեն բան՝ նրանց հնարավորինս շուտ վերադարձնելու համար:

Յուրաքանչյուր պատմական արտիստ, Վասնորի պատվավոր քաղաքացի, Վասնորի պետական համալսարանի պատվավոր պրոֆեսոր, Երեւանի կինոյի և թատրոնի ինստիտուտի Լոռու մասնաճյուղի իմաստասիր ու երկարամյա տնօրեն **Յակոբ Ազիզյանի** հետ գրույցը ոչ թե հարցազրույցի նպատակով էր, այլ ուզում էի որպիսությունս իմանալ: Մինչ նա սուրճ էր պատրաստում, ես նայում էի Բագում թաղամասի՝ քաղաքի ամենաբարձրադիր հատվածներից մեկում տեղակայված նրա բնակարանի պատուհանից դուրս եւ հնայվում տեսարանով: ձյունից ազատվող լանջեր, թավշյա կանաչով պատվող սար ու ձորակներ, բողբոջող ծառեր, բացառող առուներ:

- Գեղեցիկ է, չէ՞, նկատելով հիացմունքս՝ հարցրեց Վարպետը: Գիտե՞ս՝ ինչ մեծ մխիթարություն է ինձ համար երկար-երկար նայել պատուհանից դուրս: Այդ պահին մոռանում եմ մեր կյանքի դառնությունները, ինքս ինձ մխիթարում եմ ծառուծաղկին նայելով: Միեւնույն ժամանակ հարց եմ տալիս ինձ. այս ինչ օրի հասավ մեր ժողովուրդը, ինչ հրաշք պետք է տեղի ունենա, որ մենք ինչ-որ կերպ ազատվենք մեր գլխին թափվող աղետներից:

- Վարպետ, դր աղետները նկատի ունե՞ք:

- Աղետներն անհաշիվ են: Գլխավոր աղետը ՀՀ վարչապետի աթոռին սոսնձված անձն է՝ Նիկոլ անուևով կատարյալ հիվանդ մեկը: Ինչպե՞ս մեր իմաստուն ժողովուրդը խաբվեց նրա սին, դատարկ խոսքերին, ինչպե՞ս գահին բազմեցրեց այդ «տիեզերական քաջազարին»՝ մի անգրագետի, որը եկավ ու երկիրն իջեցրեց իր մակարդակին: Մենք դրան էինք արժանի: Թուրքերին հրավիրում է մեր երկիր, դռները լայն բացած ասում է՝ եկեք, վերստին տիրացե՛ք ձեր հողերին, ձեր շեներին: Դարձյալ թուրքական

անուններով գյուղեր ու քաղաքներ ենք ունենալու: Օրինակ՝ իմ մանկության գյուղը՝ Սեւանի ափին գտնվող Գեղահովիտը, պիտի իր հին անունով կոչենք՝ Ղարախուր, որը նշանակում է «Մուշ ձոր»: Այսպես չի կարող շարունակվել: Պետք է ժողովրդին բացատրել, որ նրա մնալու պարագայում մենք կորցնելու ենք մեր հայրենիքը, մեր լեզուն, մեր պետականությունը:

- Իսկ ո՞վ պետք է դա բացատրի ժողովրդին:

- Առաջին հերթին՝ մշակույթի գործիչները: Եվ հենց ես՝ այդ հերթից էլ առաջ: Դու լրագրող ես, ահա գրիչ ու թուղթ, սկսենք ինձնից: Ես ոչ մի խորհուրդ չեմ ուզում տալ վարչապետ կոչվածին: Նա ոչ մեկին չի լսում, ոչ մի խորհուրդ չի ընդունում: Նրան բնութագրելը նույնիսկ չափազանց դժվար է: Ինչ մակդիր էլ օգտագործես՝ լիարժեք չի լինի: Ես կինոյում խաղացել եմ 17 դեր, թատրոնում ավելի քան 200: Շատ բացասական կերպարներ եմ կերտել, բայց իմ խաղացած բոլոր բացասական հերոսները միասին չեն կարող հասնել նրան: Նույնիսկ Շեքսպիրի ամենաժաիր հերոս Յագոն նրա համեմատ կարող է խեղճուկրակ «չմարդ» թվալ: Ով էլ փորձի անդրադառնալ այդ կերպարին՝ Հայաստանի այսօրվա վարչապետին, իսկապես եզակի ստեղծագործություն կստեղծի: Ասացի «դավաճան» ու սխալվեցի: Ինչ դավաճանի մասին է խոսքը: Նա չի դավաճանում իր տերերին՝ Ալիեին, Էրդողանին: Նա բացահայտ դուրս է եկել մեր ժողովրդի դեմ եւ պատերազմում է մեր դեմ՝ նրանց հետ ուս-ուսի տված: Նա օտար երկրի բացահայտ սպասարկու է: Ո՞վ չի հասկանում, որ գործ ենք ունեցել տիեզերական մասշտաբի ստախոսի, բանարկուի ու խաբեբայի հետ: Նրա բոլոր թիրախները սպառվել են, եւ հիմա էլ մեզ սպառնում է՝ ասում է՝ պատերազմ կլինի, եթե իրեն չընտրենք: Գիտակցված ձեռով 5 հազար հայրորդների կյանքը զոհաբերած

մարդը քանի անգամ հայտարարեց ու պարծեցավ, թե «խաղաղություն է բերել», այն էլ՝ հարյուր տարով: Այդ ինչ խաղաղություն է, որ մի քանի ամիս անց արդեն պատերազմի մասին է խոսվում: Եվ ընդհանրապես՝ ինչ խաղաղություն է դա, որը կախված է իշխանության պահպանությունից: Այդ «խաղաղությունը» փուչիկ չէ, որ ամեն պահ կարող է պայթել:

Պրահայում Արցախի ճանաչումից 2 ամիս անց Ալիեյը հայտարարեց, որ այս տարածքում Հայաստան երբեք չի եղել, եւ այսօրվա Հայաստանն իրենց հողն է: Ավելին՝ նա ընդգծեց, որ սա իրենց օրակարգում է, եւ պետք չէ ժամանակ կորցնել: Դրանից հետո այս թեզը մտավ, թե՛ նիկոլական, թե՛ «ադրբայջանական» կրթական համակարգ՝ դպրոցներ, բուհեր, եւ լայն տարածում է ստանում: Այս թեզն ինձ ցնցել է եւ շարունակում է ցնցել մինչեւ այսօր: Այն ազդում է նաեւ իմ առողջության վրա: Ես հասկանում եմ դրա վտանգը, դրա մասշտաբները եւ տեսնում եմ ամբողջ միջոցը: Սա հստակ զավթողական, պատերազմական հայեցակարգ է:

Ո՞վ Չի ՆԱՍԿԱՆՈՒՄ, ՈՐ ԳՈՐԾ ՈՒՆԵՆՔ ՏԻԵԳԵՐԱԿԱՆ ՄԱՍՇՏԱՐԻ ՍՏԱԽՈՍԻ ՈՒ ԲԱՆՍԱՐԿՈՒԻ ՆԵՏ

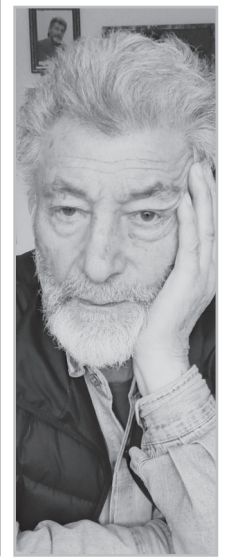
Մեր իշխանությունները ոչինչ չեն անում դա չեզոքացնելու համար, մինչդեռ դա կարելի էր ուղղել հենց Ալիեի դեմ: Փոխարենը մեր երկրում տարածվում են նույն թեզերը՝ «հայելային» բնույթի մասին խոսակցություններով: Ատում են՝ մի նեղվեք, որ ասում են «Իրեւան», «Գոյկայա», «Ուլմիաձին»: Սա սարսափելի է: Ինչ հայելային, երբ հենց դուք եք ճանաչել Արցախն Ադրբեջանի կազմում: Սա ադրբեջանական զավթողական հայեցակարգի բացահայտ լեզվափոխում է: Ավիսայտ է, որ ամեն ինչ այլեւս չի էլ թաքցվում:

Ստացվում է՝ մեր պետական միջոցներով իրականացվում է այդ թեզերի տարածում: Սա խայտառակություն է, ուղղակի արսուրդ է: Այս հարցը դամոկլյան սրի պես կախված է մեր ժողովրդի գլխին եւ թույլ չի տալիս մտածել արվեստի ու մշակույթի խնդիրների մասին: Ամեն ինչ բարձրագույն վիճակում է: Հովհաննես Աբեյանի անվան պետական դրամատիկական թատրոնը, որը Լոռու մայր թատրոնն է, օր-օրի կորցնում է իր դեմքը: Խաղացանկից դուրս են հանվել բարձրարժեք բեմադրություններ՝ «Ռուզանը», Չորյանի «Խնձորի այգին», Շիրվանզադեի «Չար ոգին», «Երկիր հայրենին» եւ այլ գործեր: Եթե նման գործերը դուրս են գալիս խաղացանկից, նշանակում է՝ թատերական կյանքը վերջին շնչում է: Ինչ են մտածում թատրոնի ղեկավարները: Ես բազմիցս առաջարկել եմ իմ օգնությունը՝ վերականգնելու այդ արժեքավոր գործերը, որոնք բեմադրվել են ճանաչված երեժիտոր, ՀՀ ժողովրդական արտիստ Վահե Շահվերդյանի ջանքերով, բայց արձագանք չկա: Փոխարենը բերվում են անկարելի, կասկած-

լի գաղափարախոսությամբ, երեւի «կասսային» մուտքեր բերող ստեղծագործություններ, որոնք քիչ քան են տալիս հանդիսատեսին: Բայց սա զարմանալի չէ: Երբ ամբողջ երկրում են արժեքները քամահրվում, մշակույթն էլ է դառնում նույնը:

Վերջում Վարպետը դիմում է ժողովրդին. «Եթե մենք ընտրենք այդ մարդուն, դա կնշանակի՝ կորած ենք: Մենք ունենք հազար անգամ ավելի արժանի թեկնածուներ: Պետք է ընտրել նրանցից որեւէ մեկին, բայց ոչ երբեք Նիկոլին»:

ՍՄԵՐՈՒՄ

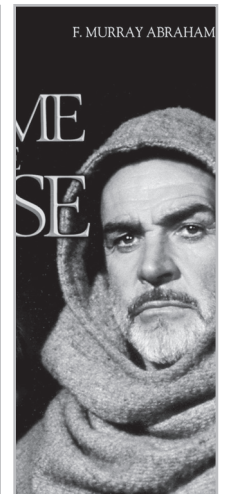
Գագիկ ԱՆՏՈՆՅԱՆ

«ԱԳԱՐԱԿԻ ՀԱՆՔԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ» ԲԲԸ
ՇԱՆՈՒՑԱԳԻՐ
 ՀԱՐԳԵԼԻ ԲԺՄԵՏԵՐ
 Տեղեկացնում ենք Ձեզ, որ 2026թ. մայիսի 8-ին, ժամը 12:00-ին ՀՀ ՍԵՂՐԻ, ԱԳԱՐԱԿ, ՍԱՅԱԹ-ՆՈՎԱՅԻ 12 հասցեում տեղի կունենա «ԱԳԱՐԱԿԻ ՀԱՆՔԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ» ԲԲԸ բաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովը
 2026թ. ՄԱՅԻՍԻ 8-ԻՆ ՎԱՅԱՆԱԼԻԷ ԲԺՄԵՏԵՐԵՐԻ ԱՐՏԱՅԵՐԹ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԻ ՕՐԱՎԱԳԸ
 1. Ընկերության կողմից տեղաբաշխված բաժնետոմսերի համախմբման արդյունքների հաստատում
 2. Ընկերության կանոնադրության փոփոխության հաստատում:
 Բաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովին մասնակցողների գրանցումն սկսվում է 30 րոպե շուտ՝ ժամը 11:30-ին:
 Բաժնետերերը բաժնետերերի ընդհանուր ժողովում քննարկվող հարցերին վերաբերող տեղեկություններին եւ նյութերին կարող են ծանոթանալ՝ դիմելով 2026թ. ապրիլի 1-ից յուրաքանչյուր աշխատանքային օր, ժամը 12:30-ից մինչեւ 16:30, զանգահարելով

«ՎԱՐԳԻ ԱՆՈՒՆԸ» . ԴԵՏԵԿՏԻՎ, ՈՐՆ ԱՐԾԵ ԴԻՏԵԼ

«Վարգի անունը» պատմական դետեկտիվը, որը նկարահանել է ժան-ժակ Անտոն՝ 1986 թվականին, 20-րդ դարի պատմափիլիսոփայական արձանի ամենից կարեւոր եվրոպական ժողովրդից է: Կինոնկարի հիմքում Ումբերտո Էկոյի համանուն վեպն է՝ հրատարակված 1980 թվականին, որն ինքնին բարդ ստեղծագործություն է: Դրանում համադրված են դետեկտիվի, պատմավեպի եւ աստվածաբանական երկի տարրերը:
 Թե՛ Էկոն՝ վեպը գրելիս, եւ թե՛ Անտոն՝ Եվրոպական ժողովրդի, հիմնվել են միջնադարագիտության, եկեղեցու պատմության եւ փյուռաստիկայի մասին եղած գիտական ուսումնասիրությունների վրա: Էկոն, լինելով նաեւ միջնադարյան մշակույթի եւ սեմիոտիկայի մասնագետ, ակտիվորեն օգտվել է այնպիսի պատմաբանների ստեղծագործություններից, ինչպիսիք են Ժակ Լը Գոֆը կամ Էթյեն ժիլյոնը: Դա թույլ է տվել նրան՝ հավաստի կերպով վերստեղծել 14-րդ դարի եվրոպական մտավոր միջավայրը, ներառյալ նաեւ Հռոմի կաթոլիկ եկեղեցու վերնախավի եւ ֆրանցիսկյան վանականների միջեւ եղած բանավեճը՝ կապված առաքյալների աղքատության հետ: Անտոն փորձել է վեպի կոնտեքստը վավերական կերպով վերստեղծել: Կինոնկարում գործողությունները ծավալվում են 1327 թվականին՝ Բենեդիկտյան վանքում:

Գլխավոր հերոսը ֆրանցիսկյան վանական Վիլիելմ Բասկերվիլցին է, որի կերպարը մարմնավորել է Շոն Զոներին: Նա մի տեսակ նման է Շերլոք Հոլմսին, սակայն՝ միջնադարի մութ ժամանակներ տեղափոխված: Ունի աշակերտ՝ Ադամ անուևով, որի կերպարում հանդես է եկել Զրիստիան Սլեյթերը: Վանքում տեղի են ունենում առեղծվածային սպանություններ, եւ Վիլիելմ Բասկերվիլցին պետք է հետաքննի դրանք ու բացահայտի հանցագործին: Կինոյի մասնագետները նկատում են, որ դետեկտիվ ժանրն այս ֆիլմում միայն արտաքին ծխածածկույթն է, քանի որ թե՛ վեպում եւ թե՛ կինոնկարում ավելի խոր անալիզի են եկառնվում այնպիսի հասկացություններ, ինչպիսիք են ճշմարտությունը, գիտելիք կամ իշխանությունը: Հիմնական կոնֆլիկտը ծավալվում է ողջամիտ կամ բանական իմացականության եւ եկեղեցական ղոգմատիկ հեղինակության միջեւ: Հատկապես կարեւոր եւ սիմվոլիկ նշանակություն ունի գրադարանը: Այն ներկայացված է նաեւ որպես լաբիրինթոս, որը խորհրդանշում է իմացականության, գիտելիքի բարդ կառուցվածքն ու շերտայնությունը: Ֆիլմում հանդես են եկել Շոն Զոներին, Զրիստիան Սլեյթերը, Ռոն Փերլմանը, Մայքլ Լոնսդեյլը, Ֆրոդո Շայյապին-Կրոտերը (ռուս մեծ օպերային երգչի որդին), Վիլյամ Հիքին եւ այլք:

Նարեկ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

«Այսբան չարիք թե մոռանան մեր որդիք,
Թորո ողջ աշխարհի հային կարողայ նախատինք»
Ավետիք Իսահակյան

Ժողովուրդների հիշողությունը
նրանց ժառանգության կարեւոր բա-
ղադրիչն է: Պատմական, մշակութա-

հիշողություններն ու նախնիներից
ժառանգած արժեքները: Առանց
պատմական հավաքական հիշո-
ղությունների ժողովուրդը չկա: Եթե
երբեք այդպիսիք պատահեն, դրանք
կարող են լինել ժամանակավրեպ
եւ բռնազրկույթի գաղափարախո-
սությունների կամ այլ նպատակներ
հետապնդող բռնակալների վարած
քաղաքականության արդյունքում:
Այդպիսի քաղաքականության լավա-
գույն օրինակներից մեկը Սովետա-
կան Միությունն էր, որ ամբողջ 70
տարի փորձեց բռնությամբ մաքրել
կամ մոռացության տալ կայսրությա-
նը բռնակցված ժողովուրդների ազ-
գային կրոնական եւ պատմական
հիշողությունները: Իրենց ասելով՝
Նրանք փորձում էին կերտել սովետա-
կան քաղաքացու կերպար:

Ֆրանսիայի նախագահ Դը Գոլը,
Սովետական Միություն այցի ժամա-
նակ արտասանած իր ճառում երբ
ասաց՝ «ողջույն սովետական ժողո-
վուրդներին», անմիջապես հանդի-

առաջացնում Ալեքսանդր Թամանյա-
նի շնորհիվ ազգային մոտիվներով ու
շնչով նախագծվող եւ իրականացվող
հայկական ճարտարապետության
գործում: Ըստ նրանց, պետք էր
բանդել եւ հիշողություններից ջնջել
անցյալի ժառանգությունը, որպեսզի
հնարավոր լինի ստեղծել «նոր»-ը՝ սո-
վետական ճարտարապետությունը:
Հայ ժողովրդի շարդարարների
ապաստան տալով, տասնամյակներ
շարունակ նրանք փորձեցին արգե-
լել Հայոց Ցեղասպանության մա-
սին հիշողությունն ու պատմական
անհերքելի իրողությունը: Իհարկե
չհաջողեցին: Ի վերջո, ժողովրդի միա-
համուռ պահանջի դիմաց, 50 տարվա
ուռացումով հանդերձ, ստիպված
եղան տեղի տալ:

Նույնաման անհաջող փորձեր
են անում մերօրյա, այսպես կոչված,
իշխանությունները: Եժանագին
ամբողջակարգությամբ ու երբեմն էլ
ուղղակի զավթտալի արարքներով
փորձում են համոզել ժողովրդին,
թե իբր իրենք մտահոգված են Հա-
յաստանի ժողովրդի ներկայի ու
ապագայի զարգացման հարցերով
միայն՝ երկիրը հեռու պահելով, իրենց
կարծիքով, ավելորդ քաջբռնկե-
րից: Նրանց ցանկությունն է, որ
ժողովրդին մոռացնել տան եւ նրա
հիշողությունից մաքրեն իրենց իսկ
անճարակության պատճառով կրած
կորուստները: Դեռ ավելին, իրենց
կործանման մոտալուտ վտանգից

ապրապիած, ժողովրդին ահաբեկում
են՝ ասելով, որ եթե իրենք չլինեն, պա-
տերազմ կլինի: Մոռանալով, որ հենց
իրենց վարած երկշտ ու անհեռառես
քաղաքականության հետեւանքով էր,
որ թշնամին պարարտ հող գտավ՝ մեր
դեմ պատերազմ սկսելու, որով էլ մեր
հերոսների արյան գնով վաստակա-
ծը նվաստացուցիչ կերպով թշնամուն
հանձնելով, մեզ դարձրին գլխիկոր
ու պարտված մի ժողովուրդ: Նրանք
իրենց վարած քաղաքականությամբ
ուզում են ժողովրդին դարձնել
անգլուխ եւ անդեմ զանգված, որն
օրվա հացը վաստակելուց բացի
կյանքում այլ ձգտում կամ տեսլա-
կան չունենա: Ընդ տ այնպես, ինչպես
իրենց աջակիցներն են, որոնց թվա-
քանակը, բարեբախտաբար, օրեցօր
սկզգում է:

Հետպատերազմյան առաջին
ընտրության ժամանակ, ժողովրդի
հոգեբանական փշրված պայմանե-
րում ցուցաբերված կրավորական
պահվածքի պատճառով, նրանց հա-
ջողվեց վերընտրվել ու շարունակել
իրենց անհեռանկար քաղաքակա-
նությունը: Այսօր, սակայն, շատ բան
է փոխվել: Ժողովուրդն այլևս թո-
թափել է մոտ անցյալի կործանարար
կրավորականությունը եւ ամենայն
վճռակամությամբ եւ ներգործոն
ներկայությամբ իր վճռական խոսքն
ասելու է սրանց:

Սրանց ժամանակն այլևս
սպառված պետք է համարել:

ՄՐԱՆՑ ԺԱՄԱՆԱԿՆ ԱՅՆԵՎԱՍ ՄՊԱՌՎԱԾ ՊԵՏՔ Ե ՂԱՄԱՐԵԼ

յին կամ աշխարհագրական հիշո-
ղությունների վրա են խարսխվում
նրանց աշխարհընկալումներն ու հա-
սարակական եւ ընկերային տարբեր
ուղությունները: Ժողովուրդներն
իրենց ապագան ուրվագծում եւ
ըստ այնմ առաջ են շարժվում,
հիմք ունենալով իրենց անցյալի

պեց օրվա ղեկավարության բողո-
քին, որ իբր Սովետական Միության
մեջ չկան ժողովուրդներ, այլ կան
միայն սովետական քաղաքացիներ...
Հայաստանում կազմվել էր տխրահռ-
չակ «պրոլետարական ճարտարա-
պետներ»-ի մի խմբակ, որոնք խոչնդո-
տում է լուրջ բարդություններ էին

Վահան
ԴԱՐԲԻՆՅԱՆ

Advertisement for 'Բաժանորդագրություն' (Subscription) with contact information for 'ԿԱՐԴԱՑԵ ՀԱԶՈՐԴ ՀԱՄԱՐՈՒՄ' and 'Պրեսա Ստեյդ' 093 88 68 01.

ՄԾՅՈՒՌՔԸ ՂԱՅԱՏԱՆԻ ՈՂ ԹԵ ՂԱԿԱՌԱԿՈՐԴԸ, ԱՅԼ ԱՌԱՎԵԼՈՒԹՅՈՒՆՆ Ե

Արագ փոփոխվող այս
աշխարհը, անշուշտ, արմա-
տական փոփոխությունների
կենթարկի նաեւ Հայաստան-Սփյուռք
հարաբերությունները: Այն, որ
համահայկական միջավայրն ու
Հայաստան-Սփյուռք հարաբե-
րությունները փոփոխություններ
կրեն, դրանում կասկած չկա: Սա-
կայն մեզ համար կարեւոր է, որ
այդ փոփոխությունները գան ոչ թե
ինքնահոսով, այլ բխեն մեր ծրագրե-
րից:

Այս իմաստով, Համահայկական
իրականության համար այդ փո-
փոխությունների ծրագրավորվա-
ծությունը կարեւոր է նրանով, որ
մեր իրականությունը, Հայաստանի
Հանրապետության իրականություն
լինելուց բացի, նաեւ Սփյուռք ունե-
ցող ժողովրդի իրականություն է: Եվ
հենց այդ իրականությունն է պատճա-
ռը, որ մենք այսօր ստիպված ենք
ինքնակազմակերպվել ոչ թե որպես
առանձին վերցրած Հայաստանի
Հանրապետություն, ոչ թե որպես
առանձին վերցրած Սփյուռք, այլ
որպես Հայաստանի Հանրապե-
տություն եւ Սփյուռք ունեցող համաշ-
խարհային հայություն:

Այս առումով մեզ համար, թե-
րեւս, ավելի կարեւոր է լինելու ոչ թե
այն, թե ինչ է իրենից ներկայացնելու

Հայաստանի Հանրապետությունն
առանձին վերցրած եւ ինչ է իրենից
ներկայացնելու Սփյուռքն առանձին
վերցրած, որքան այն, թե ինչ է իրե-
նից ներկայացնելու աշխարհով
մեկ սփռված հայությունը, որովհե-
տեւ առանց կենսունակ ու կազմա-
կերպված համաշխարհային հա-
յության, չի կարող լինել ոչ ուժեղ Հա-
յաստանի Հանրապետություն եւ ոչ էլ
կազմակերպված Սփյուռք:

Իհարկե, Հայաստանի Հանրա-
պետության եւ Սփյուռքի հարաբե-
րություններում, ինչքան չէր կարելի
Սփյուռքին այնպես վերաբերվել, ինչ-
պես Հայաստանում ներդրում արած
մեկին էին վերաբերվում, այդքան
էլ չի կարելի նրան այնպես վերա-
բերվել, ինչպես պետության գործե-
րից հեռու պահվելու արժանի ինչ-որ
մեկին կվերաբերվեն: Մենք պետք
է հասկանանք, որ Սփյուռքը միայն
Հայաստանում ներդրումներ անելու,
նրանից փող կորզելու եւ նեղության
պահին նրան ապավինելու, իսկ մա-
ցած պահերին՝ անտեսվելու համար
չէ: Նա ոչ թե Հայաստանի Հանրապե-
տության «ավելորդ» մասն է, այլ նրա
մրցակցային առավելությունն ուրիշ
ժողովուրդների ու ազգերի նկատ-
մամբ:

Այո, Հայաստան-Սփյուռք հա-
րաբերությունները պետք է վերա-

փոխվեն: Դրանք նոր իմաստով
եւ նոր բովանդակությամբ հարա-
բերություններ պետք է դառնան:
Սակայն երբ այդ վերափոխումը
Սփյուռքին՝ Հայաստանի ու իր հա-
րեւանների միջեւ լավ հարաբե-
րություններ ունենալու խոչընդոտի
եւ ոչ թե որպես իր մրցակցային առա-
վելության եւ վերաբերում, դա արդեն
ցուցիչ է այն բանի, որ այդ վերափո-
խումը սխալ հունով է ընթանում:
Որովհետեւ ճիշտ հունով ընթացող
վերափոխման դեպքում չէին կա-
րող շահականալ, որ ոչ թե Սփյուռքի
պատճառով են վատացել Հայաստա-
նի ու իր հարեւանների հարաբե-
րությունները, այլ այդ վատ հարաբե-
րությունների պատճառով ենք մենք
Սփյուռք ունեցող ժողովուրդ դարձել,
եւ Սփյուռքը մնացել է մեր թշնամի
պետությունների կոկորդոս:

Այս առումով, Հայաստանում
պետք է հասկանան, որ Հայաստա-
նի եւ իր հարեւանների լավ հարա-
բերությունների խոչընդոտող ոչ թե
Սփյուռքը, այլ Հայաստանի թույլ լի-
նելն է: Ու եթե Հայաստանում իրոք
ուզում են հարեւանների հետ լավ
հարաբերություններ ունենալ, ապա
պետք է ոչ թե Հայաստան-Սփյուռք
հարաբերությունները վատացնեն, այլ
Հայաստանի ու Սփյուռքի համատեղ
ջանքերով Հայաստանը հզորացնեն:

Advertisement for 'Ի գիտություն հասարակության' (Science for Society) with contact information for 'Հայաստանի Հանրապետության Գիտությունների ակադեմիա'.